

Udáa Dehcho Gáh Satsó Mehchłé Gha Ek'élucho Gegée

Saámba gha edłhtł'éh hetsł helł me-gondie

Saámba Nalée hono ɔ́qó́ íulı́ tegehdée ts'ehk'eh eghálaeda ts'é eghálagenda gha

Iłts'e Ndaa Zaa 2023

Azhı́ı ts'é eghálagenda gha gots'eh dáondı́h eghálaeda kehogenı́hthı́ gha
Góhdlı́ Ndéh ts'é k'ahodéh-ke

Amíi eghalaeda ts'èhk'eh gondi kagǰǰo la, kí naotí le t'áh Azhíi ghoh agedi síi nezú keots'édihǰá gha

Góhdli Ndéh ts'èh ndéh ts'è k'ahodéh-ke kagede, Yudáa Dehcho Gáh Satsǰ Mehchǰé Ek'éluchó ts'uhtsǰ gedí. Edǰ satsǰ mehchǰé ek'éluchó # ííe la edúhǰ Góhdli Ndéh gok'èé zhíi yudáa Pehdzéh kí Ndéh gots'èh Tuít'a gots'èh Tleh Gúli ts'è nǰá gha. Edǰ ek'éluchó la dúh godí ek'élú zhanǰá gots'èh godí gonáa ek'élú gúlii síi azhǰ teanelá gha gots'èh ezhíi gháádé xaye, Łuk'éh, Imbéh gots'èh xat'áǰ ek'éluchó mek'eh ats'etǰ gha ts'èhk'eh agogeléh gha gots'èh dúh godí xaye ek'élú nǰá síi zhee t'áa síi ek'élú cho gehtsǰ gha.

Edǰ eghálaeda la Dene ladá dhǰá déhtth'ǰ ahsíi ghoh gogedéhtth'ǰ síi azhǰ ahsíi ghágenda ghá. Góhdli Ndéh ts'èh ndéh ts'è k'ahodéh-ke amíi ek'élú k'eh eghálagenda gha síi gohéh ahsíi azhǰ ghágenda gha, at'áa dahsée ndéh ts'èhk'eh ahsíi megóhtthé agondéh ch'á gha gedí. Amíi eghálagenda kehogeníhtsi gha síi azhǰ gondi la Mǰlasǰé, Dene Zhatie, gots'èh Sahtu Got'je zhatie azhǰ metah thelá ǰt'e.

EGHÁLAEDA DÁONDIH MÓODAT'ǰ GHÁ

Góhdli Ndéh ts'è k'ahodéh-ke síi ededǰ gha eghálaeda ts'èhk'eh kehonidhe gots'èh ezhíi la Góhdli Ndéh gots'èh Canada edǰ megháádé eghálaeda gots'èh dene zhee t'aogedehthi ghá. Edǰ eghálaeda la nezú gots'endih gha gots'èh azhǰ Góhdli ndéh gok'ezhíi dene nágedeh ahsíi deti t'ah azhǰ megháádé ahsíi k'et'áǰ andéh gha, gots'èh megháádé Góhdli Ndéh eghálaeda tǰ andéh gha. Edǰ satsǰ mehchǰé ek'éluchó met'áh ahsíi t'ah gogha gedezhíi énidé megháádé nezú agondéh gha gots'èh dúh ndéh gúlii adandǰ t'ah edǰ megháádé ahsíi azhǰ kǰtah ts'è ahsíi ehghágele gha gots'èh megháádé chu godǰ ndéh k'eh ahsíi deti kagoagíndaa genidhe énidé , kí naotile t'ah ahsíi gogǰá ghá gots'èh ezhíi chu met'áh eghálaeda tǰ agondéh ghá.

SÁEDEDHAȚ AHSÍ GHÁTS'ENDA GOTS'ĚH AMÍI EGHÁLAGENDA TS'ĚHK'EH GO-EDJHTŁ'ĚH

Dene ladá dhaȚ déhtth'í ahsíi ghȚ gogedéhtth'Ț la sáededhaȚ ahsíi ghágenda at'áa dáondih t'ah edj eghálaeda síi dahsée dechȚtah ts'Ěhk'eh gots'Ěh amíi yudáa Dehcho gáh nágedéh síi gothé agondéh gha sóondi. Ekúh xaye 2013, dene ladá dhaȚ déhtth'í ahsíi ghȚ gogedéhtth'Ț síi káa kȚtah gohéh Țkíłĥ nazhagȚti, ezhíi la azhíi sée goȚȚ ahsíi megóhthé agondéh ch'á azhȚ gondi fáot'e nigenidháh. Ezhíi mets'ĚhȚȚ, ahsíi Țkí kágjdháa gots'Ěh Góhdli Ndéh ts'Ě k'ahodéh-ke síi geghȚeda gha:

- **KȚtah dáondih zhee t'aogedéhtthi gha gots'Ěh dáondih t'ah mets'ĚhȚȚ eghálaeda ȚȚ andéh gha:** Edj azhíi gondi kágȚȚȚ la dáondih t'ah megháádé nezȚ agondéh gha:
 - Dáondih t'ah eghálaeda mets'ĚhȚȚ ȚȚ agondéh gha, dúh ahsíi deti t'ah ezhíi chu
 - Gegháenda gha, edjhtł'Ěh kúĚ ts'Ěhk'eh chu gots'Ěh eghálaeda ts'Ěhk'eh chu goghágoneté gha gots'Ěh dáondih t'ah dene gots'Ěhk'eh chu ahsíi goghȚ náendih gha.
 - NezȚ Gots'endi gots'Ěh Ts'enda ts'Ěhk'eh chu gots'Ěh amíi thané nagedéh gots'Ěh Góot'Ěe, chu gots'Ěh kȚtah chu, gots'Ěh dáondih t'ah dechȚtah nagedéh chu,
 - KȚtah gots'Ěhk'eh eghálaeda ȚȚ andéh gha gots'Ěh megháádé dene ȚȚ gotah aget'Ě gha.
- **Medzih, GolȚ gots'Ěh ahsíi gonáa kats'Ěnidhe:** Edj gondi kágȚȚȚ la dáondih Yudáa DehCho gáh Ek'Ělu cho gegée síi:
 - Godí ahsíi dechȚtah nadéh Ěle énidé godí ahsíi met'áodéȚá nadéh, ahsíi zhágúndíh , godí GolȚah dezhaa zhagenihshé, megháádé ahsíi ȚȚ tek'Ěh at'Ě gha, dene ȚȚ chu ek'Ělu cho K'eh nágezeh gha, gots'Ěh azhíi dechȚtah met'áts'eníȚá gots'Ěh dechȚtah ts'Ěh naíidí Megóhthé agondéh gha.

Gonáa chu edj ek'Ělucho ts'Ěhk'eh gondi kágȚȚȚ la megháádé dáondih ahsíi ȚȚ megóhthé agondéh gha. Azhíi chu metah thelá la, edj níhts'í met'áh ts'Ějii chu, dȚȚȚ hótł'í naodetth'ee gha, Țue chu megohthé agondéh gha, tu chu, dechȚtah ahsíi zhánizheh, dechȚtah ahsíi zhágúndíh chu, godí ahníh dene ageȚ'Ě chu, dene naȚdhe gots'Ěh godí dene nagíde chu gots'Ěh kii godí ndéh t'ah ageȚ'Ě le gots'Ěh godí kii ndéh k'eh ahsíi kágjdháah le.

YUDÁA DEHCHO GÁH SATSÓ MEHCHJÉ EK'ÉLUCHO GEGÉE TS'ĒHK'EH

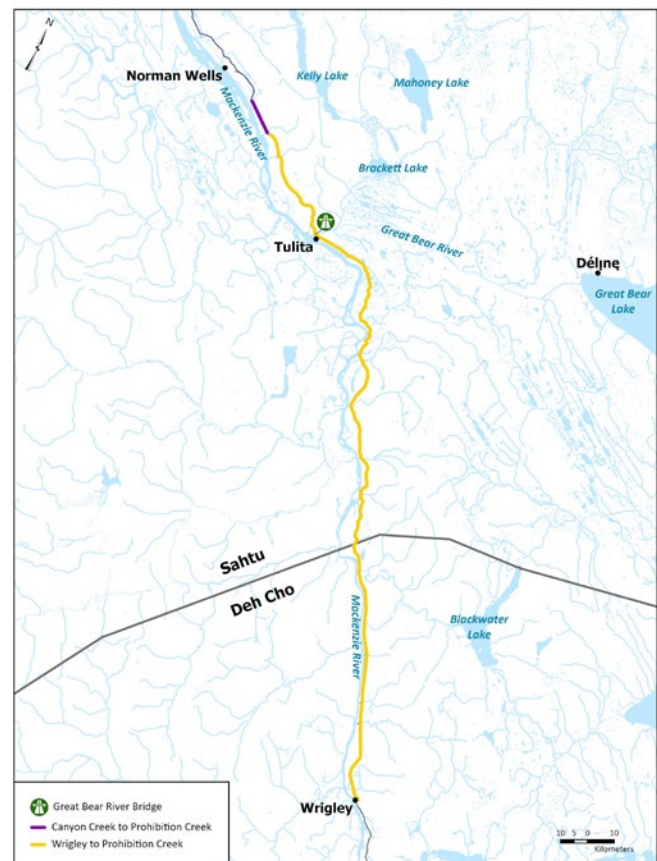
Edj Yudáa DehCho gáh Satsó Mehchjé Ek'éluchó gegée la godí Dehcho gots'eh Tufít'a gots'eh Sáhtu gondéh ekúh zhee gha agogeléh gha, ezhíi la edjhtl'éhchúu k'eh móodat'í qt'e. Káa azho t'ah medzah shíh deh gots'eh ydaa ts'é 281 km ts'é ek'éluchó gegée ghá (káa azho t'ah Pedzéh kí ts'eh yudáa ts'é 1 km ts'é ek'éluchó gegée gha) godí Prohibition deha nilj (ezhíi la 28km Tfeh Gúlj yunáa gots'eh). Satsó mehchjé ek'éluchó la godí tthembaa ghágonjwá síi ezkúh zhee agogeléh gha.

Ydaa Dehcho gáh Satsó Mehchjé ek'élú gegée gots'eh Azhíi metah thelá la:

- Dúh godí xayé ek'élú nıwá síi menak'ó 60 metres nekaa agogeléh gha. Gonáa ek'élú k'oni gha séegogeléh gha. Gogháádé, tthedhaa t'ah ek'éluchó k'oni qıi t'egahn nıwá gehtsj gha.
- Godí ek'éluchó k'oni deha tehdewá síi ekúh zhee sów satsó k'ó tu mezhıh det'ée síi nigíhgée gha.
- Godj tthedhaa gots'eh tthe agjleh gha síi zhee ts'é ek'élú gegée gha (godí tthe nigjdh gots'eh godí sée taòt'e gots'eh tthe agewı k'éé). Tthe gots'eh tthedhaa la met'áh ek'éluchó gehtsj gha, gots'eh zhee t'ah ek'éluchó k'eh eghálagenda gha, gots'eh godí kúé nigígıhsı ezhıi chu zhee t'ah aget'ı gha.
- Kíi saededhaa ts'é godí kúé t'ah aget'ı gha gots'eh godí ahsıi k'eagendıh ts'ehk'eh chu.
- Tthe tadazhı gots'eh tthedhaa ezhıi sów azho tedáa nigjht'e gha gots'eh ezhıi t'ah ek'éluchó gehtsj gha. Ezhıi la fıie xayé gok'ee zhıi sów zhee k'eh eghálagenda gha.
- Enagıt'é énidé azho dek'eh séegogeléh gha gots'eh azho k'éé anagogeléh gha, ezhıi la met'áh amıi eghálagenda síi nezı goghá gowó genıdhe, gots'eh nezı ahsıi k'égundıh chu, gots'eh káondıh énidé kíi dechıtah gots'ehk'eh ahsıi megóhthé agondéh gháilée.
- Káa ek'éluchó azho enagıt'e énidé azhıi t'ah eghálagıda gots'eh kúé azho jındaa nagedhah ghá. Godí xayé ek'élú nıwá síi gedaıchu gha gots'eh azho k'éé anagogeléh gha.
- Ek'éluchó dáondıh zhee k'eh eghálagenda gha gots'eh dáondıh zhee t'ah aget'ı gha. Azhıi metah thelá la, azho zah zhee k'eh wó gegée gha, ek'éluchó k'eh satsó mehchjé t'ah ek'éluchó k'eh eghálagenda t'ah séegogéhı gha, goht'éh mbée chu ghó gıhndıh gha, gots'eh godí deha zıhı tu gha satsó k'ó zhanıwá gots'eh godí deha the noéwá gıljı síi nezı geghóghıhndıh gha. Ezhıi mets'ehwó godí tthe nehıaget'ı k'e gots'eh godí goht'éh anagjı k'e godakadenıwá gha gots'eh godí satsó mehchjé ek'éluchó k'eh zhee tah eghálagenda síi, zhee ts'é ek'élú gegée gha. Ezhıi fıaondıh get'ah at'ı gha.

Yudáa Dehcho gáh Satsó Mehchjé Ek'éluchó gegée azhıi kíi metah thelá le la:

- Kíi Sahtú deh noéwá gots'eh gonáa ek'élú gehtsj gháilée (edj eghálaeda la gıljı qt'e)
- Dúh godí xayé ek'élú nıwá síi kíi zhee k'eh eghálagenda gháilée gots'eh kíi zhee k'eh séegogéhı Gháilée, at'áa ek'éluchó k'oni gogéhtsj énidé zoh zhee k'eh eghálagenda gha. Kaóndıh kó xayé Ek'élú nıwá síi káa dúle azho dene get'ah at'ı.

KŌTAH DAGĪDJ GOTS'ĒH GONÁA AZHÍI GONDI KAGĪLA

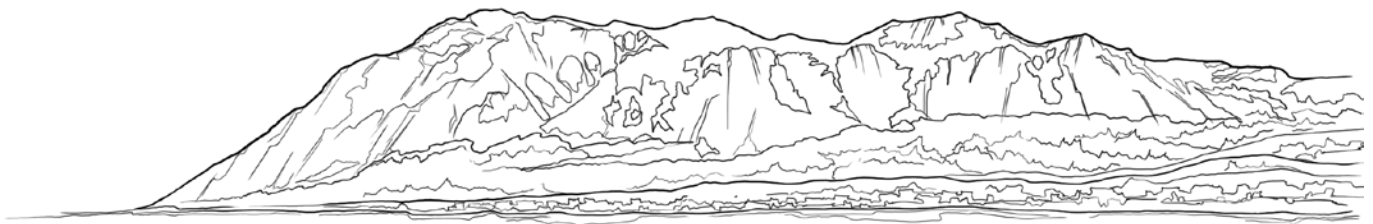
Yudáa Dehcho Gáh Satsq̓ Mehchjé Ek'éluchō gegée gha sáa nıgıgı́ǵá azhíi ghááádé aget'ı́ gha:

- Eghálaeda k'e nezı́ dene goghá séegogeléh gha
- Amı́ ek'éluchō kehogenı́hthı́ sı́ı káondı́h goghááádé aget'ı́ gha gots'ēh amı́ı súghadháǵ ahsı́ı ghágenda chu goghááádé agot'ı́ gha chu gots'ēh sée nezı́ agot'é genı́dhe t'ah nezı́ zhee ts'ē eghálagenda gha.
- Kŏtah chu gots'ē gogendeh gha
- Dene náodhe chu t'ah aget'ı́ gha

Yudáa Dehcho Gáh Satsq̓ Mehchjé Ek'éluchō gegée gha sı́ı dáondı́h t'ah ageléh gha kı́ı enegı́t'é le. Dáondı́h ekúh zhee ahsı́ı ts'ē eghálagenda la. K'áhla ahsı́ı tŏ tah gogháagenda gha goǵŏ, káondı́h kŏ k'ála la k'endah ahsı́ı tah gogháagenda gha gots'ēh ek'éluchō gegée medhéh ts'ē dáondı́h t'ah ageléh gha azhŏ gegháenda gha goǵŏ. At'áa dúh godı́ ek'élū nıǵá sı́ı 1 kilometre ts'ē nechá agogeléh gha, ezhı́ı la dúh ndéh damóodat'ı́ ı́ıle énidé Azhı́ı ndéh k'eh ahsı́ı met'áodéǵá megóhthé agondéh ch'á gha gedı́.

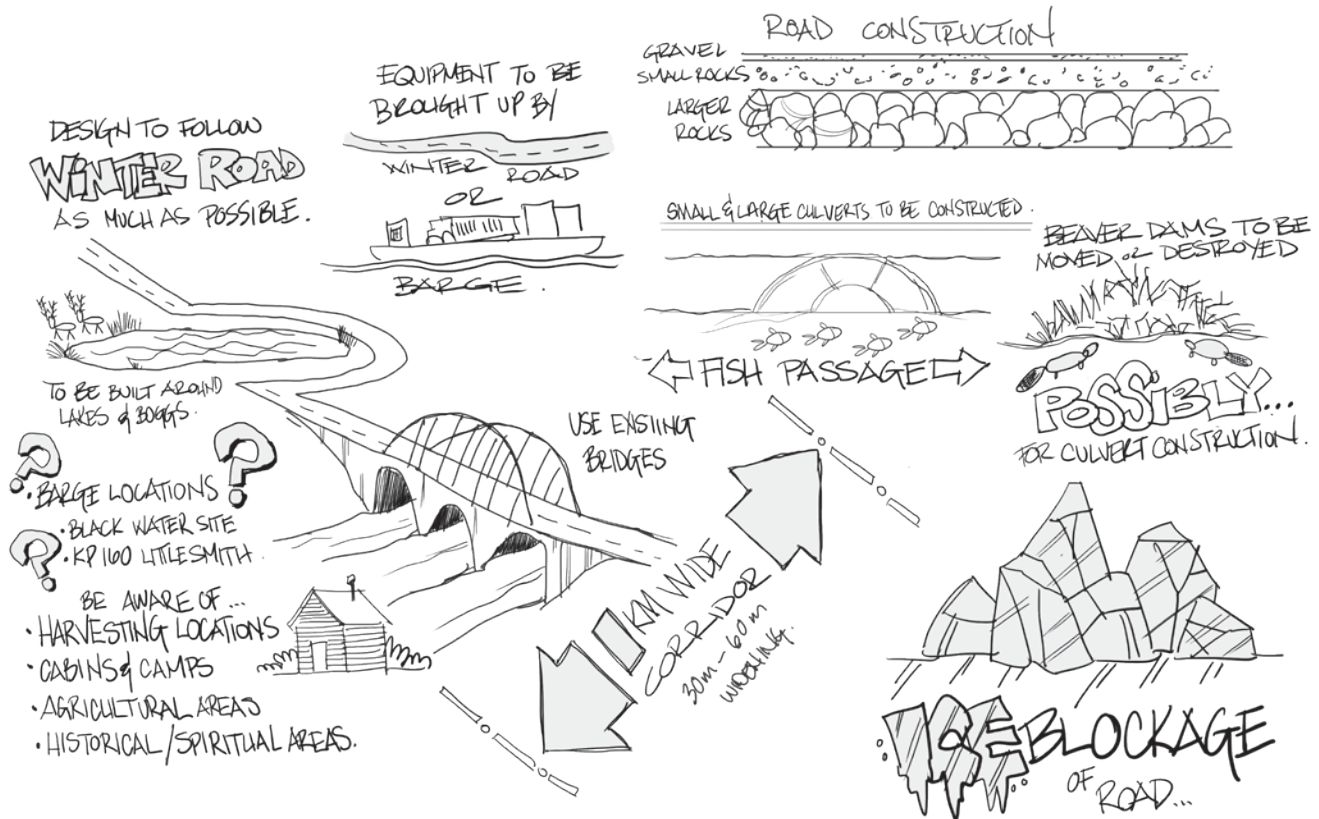
Góhdlı́ Ndéh ts'ē k'ahodéh-ke kŏtah gots'ēh dene etth'ı́ahtndeé, kŏtah ts'ēh amı́ı dene ts'ēhk'eh eghálagı́déh-ke, gots'ēh amı́ı gothé agondéh sı́ı káondı́h sŏŏ gots'ē gogendéh gha. Amı́ı gots'ē gogı́ndéh sı́ı azhŏ go-gondi ı́aot'e nıgenı́dhah ŏt'e, ezhı́ı la azhı́ı Nahendáh agı́ndı́ me-gondi sı́ı káa dúlé edı́hŏ satsq̓ ahsı́ı tŏ kenandı́h k'eh megots'ı́hǵa: Ezhı́ı la Mackenzie Valley Highway Project I Infrastructure (gov.nt.ca) ŏt'e. Edı́ dene gots'ē gogı́nde sı́ı ezhı́ı meghááádé dáondı́h Yudáa Dehcho Gáh Satsq̓ Mehchjé Ek'éluchō gegée gha. At'áa Ndéh ts'ē k'ahodéh-ke Azhı́ı k'éé agogeléh la:

- Pedzéh kı́ı Got'ı́ǵ kagedı́ , godı́ golŏ k'ezá k'e gots'ē xohné agule le , godı́ ndéh ts'ēhk'eh ahsı́ı ghágenda gha énidé yunáa gots'ē agı́léh, ezhı́ı la godı́ ek'élū gáh daededháa ats'ēt'ı́ı ts'ēhk'eh ets'edehtá ek'élū mbáa natheǵá (KM) 712 gots'ēh KM 717 ezhı́ı la Petenı́ǵá ts'ohnda gha gedı́.
- Tuı́ıt'á amı́ı kŏk'éndı́h ts'ēhk'eh gedehth'ı́ı-ke gots'ēh Qhndah-ke amı́ı dene gots'ēhk'eh gedehth'ı́ı-ke kagedı́ ezhı́ı godı́ ndéh ts'ēhk'eh ahsı́ı tah gogháagenda gha énidé dúh godı́ ek'élū nıǵá sı́ı, Petenı́ǵá two kilometres mets'ēh nıdháa aféh goghedı́.
- Godı́ ek'éluchō gegée gha sı́ı nıdháa aféh, at'áa godı́ noeǵá deh teh zhanı́ǵa, ezhı́ı la godı́ kúǵea zhaa golá, godı́ nágezeh k'e, gots'ēh godı́ tu elı́ı mets'ehǵŏ gha gedı́.
- K'endah kŏtah ts'ēh dene gots'ē gogendéh gha gots'ēh dene adededendah gúı́ııh gohéh agondéh ch'á chu kŏtah eghálaeda ts'ēhk'eh chu gots'ē gogendéh gha. Kŏtah dagedı́ sı́ı ezhı́ı Ndéh ts'ē k'ahodéh-ke goghá azhı́ı k'e eghálagenda ts'ēhk'eh goghá séegogeléh gha.

Góhdli Ndéh ts'é k'ahodéh-ke síi dáondih ʋdaa Dehcho Gáh Satsó Mehchjé Ek'éluchó gegée káondih énidé:

- Ek'éluchó ehtht'í gots'eh neká nɔ́á gha, gots'eh dúh xaye ek'élú nɔ́á síi duɔ́ góhdaodeɔ́ t'ah ezhíi chu k'et'áá agogeléh gha.
- Dúh godí xaye ek'élú nɔ́á síi ek'éluchó gegée énidé dáa zhee k'éé agogeléh ghá gots'eh godí noeɔ́ deha teh zhanɔ́á síi kii nóh ageléh gha jle.
- Yudáa Dehcho Gáh Satsó Mehchjé Ek'éluchó gegée gha énidé godí tth'eni, nɛ daeɔ́, gots'eh gonáa ndéh dúyé mek'eh ats'ét'í síi azhɔ́ zhee ts'ehɔ́ agét'í gháilée.
- Yudáa Dehcho Gáh Satsó Mehchjé Ek'éluchó gegée gha énidé dúh godí ek'élú nɔ́á mets'eh xonɛ sɔ́ɔ́ tthe gots'eh tthedhaa ageléh gha, káondih énidé kii ek'élú k'one gehtsj gháilée.
- Ek'éluchó gehtsj gha énidé kii ek'élú gúlíi agogeléh gháilée gots'eh godí góhgoɔ́á síi chu gegháindi gha, at'áa godí ek'élú hútt'í ʋzhee góhdaodɔ́á énidé zɔ́h, ek'élú mbáa nezɔ́ agogeléh gha.
- Ek'élú k'éé satsó k'o tu mezhíi et'ée gha nɔ́gídháa gha gots'eh ezhíi gháádé tu ghɔ́guhndi gha; godí deha zhanɔ́i síi satsó k'o ekuh zhee nogegée gha, ezhíi la megháádé deha teh nots'étthi ɔ́t'e.
- Dene edegedendah gúúljh gohéh agondéh ch'á Yudáa Dehcho Gáh satsó Mehchjé Ek'éluchó gegée gha énidé ezhíi ts'ehk'eh t'ah gots'agendíh gha, káondih kóó kii eghálaeda ts'ehk'eh, goghágoneté, gots'eh gonáa kótah eghálaeda t'ah kii gots'agendi gháilée.

YUDÁA TS'É DEHCHO GÁH SATSQ MEHCHJÉ EK'ÉLUCHO GEGÉE T'AH DAEDÉDHAH ENAGÍT'E GHA

Ekúh kótah azhḡ dene gots'ḡ gogíde gots'ḡh Góhdli Ndéh ts'ḡ k'ahodéh-ke dáondih godhéh eghálaeda káondih ts'ḡhk'eh eghálagída gots'ḡh sugháthaa ahsii ghágída , ezhii megháádé gha daededháa Yudáa Dehcho gáh Satsq Mehchjé Ek'éluchu gegée gha zhee nadáh edjht'ḡéh njgenidháah.

Ezhii la megháádé kótah goghá eghálaeda kat'ah gha gots'ḡh gonáa chu megháádé eghálaeda ḡ agondéh gha, gots'ḡh Yudáa Dehcho gáh Satsq Mehchjé Ek'éluchu gegée gha síi, ezhii la ahsii tai k'ḡḡ ageléh gha:

- Yudáa Dehcho gáh Pedzéh kḡ godáa gots'ḡh Sahtu godi godháa t'uh nit'ḡ káa (102 KM) ts'ḡ- Ezhii daededháa enagít'ḡ gha: tai xaye gedi,
- Tuít'a gots'ḡh yundáa Dehcho gáh gots'ḡh Sahtu godi godháa t'uh nit'ḡ káa (134 km) ts'ḡ- ezhii la daededháa enagít'ḡ gha- dji xaye gedi,
- Deha Prohibition góhgedi síi ezhii la Tuít'a godáa káa (45 km) ts'ḡ goníá- ezhii la daededháa enagít'ḡ gha- tai xaye gedi.

Káa sugháthaa ahsii ghágínda gots'ḡh zhee ts'ḡhk'eh azhḡ edjht'ḡéh sáa njgenidháah énidé, Góhdli Ndéh ts'ḡ k'ahodéh-ke síi amii ek'éluchu k'eh eghálagenda gha azhḡ nodée dáondih t'ah kehogeníthi ts'ḡhk'eh azhḡ nezḡ gegháenda gha gots'ḡh amii káondih ts'ḡhk'eh eghálagíde-ke dagedj, gots'ḡh azhḡ eghálaeda ts'ḡhk'eh chu saámba njgídháah gha, gots'ḡh athee dáondih t'ah kehogeníthi ts'ḡhk'eh ahsii azhḡ zhee nadáh njgídháah gha. Edi la dahxoo ḡkḡ xaye ekúh zhee kehogeníthi gha sóondi gots'ḡh dáondih t'ah eghálagenda ts'ḡhk'eh káondih k'ḡḡ agogeléh ghá. Tíé xaye taonét'e godi eghálagenda énidé azhḡ kúḡ gúlíi ts'ḡ njogísi ghá gots'ḡh azhḡ dek'eh k'ḡḡ anagogeléh gha.

Athee godi ek'éluchu k'eh kehogeníthi gots'ḡh dadháa ts'ḡ nodéḡ zhee k'eh eghálagenda la, saámba meghá k'enet'ḡ, gháádé gots'ḡh satsq mehchjé met'áh eghálagenda ts'ḡhk'eh chu, gots'ḡh amii eghálaeda edjht'ḡéh ts'ḡ ghḡ gedi gots'ḡh ezhii káa ghḡ genedhe énidé zḡh káa dúle k'endáh eghálagenda.

Ek'éluchu k'eh eghálagenda kḡ, xaye ek'élú njá síi godakadénitḡ gha. Ekúh ek'éluchu k'eh eghálagenda gha énidé, sée nezḡ dene ek'élú k'ḡḡ agét'ḡ gha t'ah ,ezhii chu

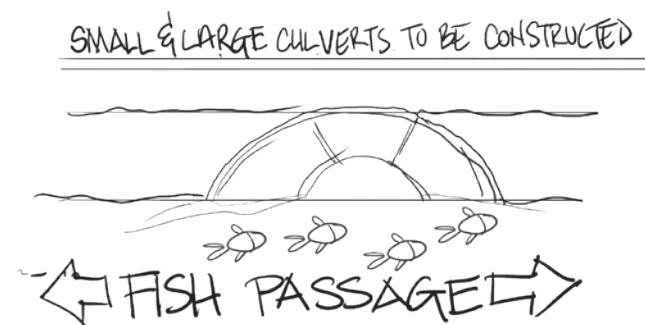
gondah nezḡ ahsii ts'ḡ eghálagenda gha, ezhii t'ah Góhdli Ndéh ts'ḡ k'ahodéh-ke síi, godi ek'éluchu k'eh eghálagenda síi ezhii zhee ts'ḡhk'eh eḡet'áḡ met'áh gots'endéh t'ah tets'ḡ gogendéh ghá. Káondih énidé godi ek'éluchu k'eh eghálagenda síi dahxoo ahsii gothḡ agondéh ch'á, nezḡ ahsii ghḡghundíh gha.

Yudáa Dehcho gáh Satsq Mehchjé gha Ek'éluchu gegée gha t'ah dáondih zhee ts'ḡ eghálagenda gha

Dene dji hono gots'ḡh t'áhdji hono goghá kúḡ genidhe. Dahxoo godi tthedhaa jle énidé tthe anagíḡ k'e jle énidé godi Tleh Gúlí godhaa t'uh det'ḡ gots'ḡh godhéh godi kúḡ gojla k'e,jle énidé, Tuít'a gots'ḡh xḡne jle énidé Pedzéh kḡ gots'ḡh xḡne kúḡ njgogíhsj gha sóondi.

Azhḡ ts'u 60 metre ek'éluchu menak'o nazhatheá síi, azhḡ xáogekah gha. Dúh godi xaye ek'élú nḡḡ síi menak'o dadháa xáogíka síi, ezhii meḡ sḡḡ agogeléh gha. Ndéh k'eh ahsii nezḡ meghḡ ts'undí t'ah xaye énidé azhḡ ts'u, dechj tth'elé, gots'ḡh jhchi káondih azhḡ ḡḡo ageléh gha. Ts'u aetséle síi kótah zhee t'ah agét'ḡ gha síi taot'e goghá njgídháa gha.

Edj Yudáa Dehcho gáh Satsq Mehchjé gha Ek'éluchu gegée gha t'ah tthe tadázhu gots'ḡh tthedhaa káondih t'ah ek'éluchu gehtsj gha genidhe. Azhḡ t'ah tthe nádadedhi tteḡe gots'ḡh tthedhaa k'e káondih hono ḡḡḡ sḡlái genidhe, ezhii la zhee t'ah ek'éluchu k'eh eghálagenda gha. Godi tthe nádadedhi tteḡe síi, ahsii méh tthe nákéh t'ah tthe aetséle ageléh gha. Tthe nádadedhi tteḡe gots'ḡh godi tthe niagelḡ k'e síi ezhii chu xáádé met'áh eghálaeda edjht'ḡéh gots'ḡh ḡt'e, ezhii chu dáondih t'ah tthe nádadedhi tteḡe ts'ḡhk'eh eghálagenda gots'ḡh dáondih t'ah chu zhee ts'ḡ eghálagenda, gots'ḡh dáondih t'ah chu nezḡ ndéh ts'ḡhk'eh chu ahsii ghḡghundíh gha.

Ezhíi ek'élucho la godí deha teh kii nóeᵛa húle síi azho t'ah deha ehts'édᵛᵛ hono ᵛóᵛ sᵛlái teh sóo ek'élucho gegée gha. Ezhíi t'ah satsó k'o nechá káondih tu mezhíi delᵛ gha káondih nigíchu gha. Ezhíi satsó k'o mezhíi sóᵛ tu niᵛ gots'ẹh káondih énidé tse chu ekúh zhee k'eᵛo gha. Tsá kúé chu dáa nágenedháa gha. Ezhíi la Ahsíi zhágúndíh edᵛht'ẹh síi Góhdli Ndéh ts'ẹ k'ahodéh-ke káondih gháádé sóᵛ zhee t'ah eghálagenda gha gots'ẹh amíi ndéh ts'ẹhk'eh eghálagenda gots'ẹh amíi k'aodhe zhagíli síi dagedi gogháádé sóo zhee ts'ẹ eghálagenda gha.

Tu mezhíi et'ée gha satsó k'o aetséle nogége la met'áh ek'élucho menak'o tu det'íi ghá ageᵛᵛ. Ezhíi la megháádé ek'élucho megáh tu tᵛ at'ᵛ k'et'áᵛ andéh gha gots'ẹh mek'eh tᵛ tᵛ andéh ch'á gha chu gegᵛᵛhndih gha. Ekúh kᵛtah dene goxee názhagiti síi káa ezhíi ghᵛ gogíndé.

Ek'élucho k'eh eghálagenda gha énidé tu chu genidhe. Godí gots'ẹh tu t'ah agét'ᵛ gha síi athee ts'ẹ azᵛ edᵛht'ẹh t'ah gogháagenda gots'ẹh kᵛtah chu dagedi gogháádé sóᵛ agondéh ghá. Tu danet'é tu dahteᵛᵛ gots'ẹh deha ts'ẹh agíd'eh síi kii tse gots'ẹh azᵛíi tuh shézheh megothᵛ agondéh gháilée.

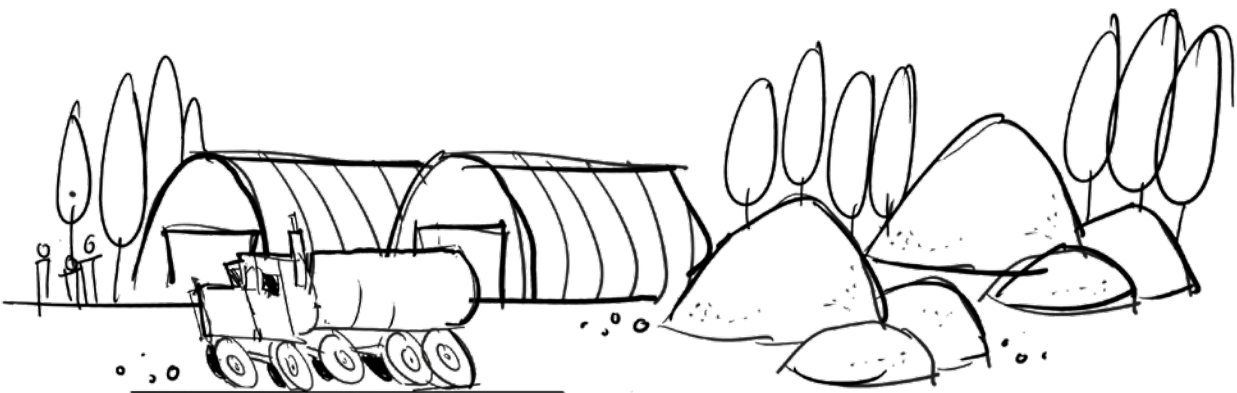
Ek'élucho k'eh eghálaeda kehogeníhthi gha énidé, godí kúé golá ts'ẹhk'eh tu chilé gots'ẹh tsó túé chu azᵛ t'eh tene nechá t'áᵛ gendi gha, gots'ẹh Góhdli Ndéh ts'ẹ k'ahodéh-ke kagedi, godí tu dzóᵛt'e nehᵛaget'e k'e, ekᵛ sóᵛ tu ch'íé ehghágedháah gha. Godí nagedéh ts'ẹh góhthh'elé síi azᵛ satsó zᵛie zhee k'egét'aa gha ᵛle énidé godí kᵛtah gots'ẹh ᵛp nágedeh síi, godí góhthh'elé nehᵛagendi k'e, ekᵛ sóo azᵛ ahsíi nehᵛagendi gha, (at'áa kᵛtah ts'ẹh dene etth'iahtndeé dagedi gháádé).

DÁONDIH EGHÁLAGENDA GHA GOTS'ẸH DÁONDIH NEZᵛ EK'ÉLUCHO K'EH EGHÁLAGENDA GHA

Góhdli Ndéh gok'ee zhíi satsó mehchᵛé ek'élucho zhaníᵛa síi, edᵛ Yudáa Dehcho gah Satsó Mehchᵛé Ek'élucho níᵛa síi azᵛ t'exee thelá gha. Góhdli Ndéh ts'ẹ k'ahodéh-ke síi edeghá azᵛ ek'élucho k'eh eghálagenda gha gots'ẹh ek'élucho ahsáa nih énidé zhee k'eh eghálagenda gha. Azᵛíi ts'ẹ eghálagenda la, zhah ᵛᵛh gek'ah gha, ek'élucho mbáa t'ó, k'aye ahsíi káondih nezhéh énidé azᵛ xáogek'aa gha, ek'élucho nezᵛ le énidé azᵛ séenageléh gha, satsó k'o tu mezhíi et'ée gots'ẹh nóeᵛa chu k'eh eghálagenda gha, gots'ẹh goht'ẹh mbeé káondih chu ghᵛᵛghndi gha. Godí tthe nádadédhi t'égele gots'ẹh godí tthedhaa anagíᵛ k'e la táondih godakadénitᵛ gha, ezhíi la met'áh dáondih eghálagenda gha gots'ẹh dáondih nezᵛ ek'élucho k'eh eghálagenda gha.

Ek'élucho gegée gots'ẹh zhee k'eh eghálagenda gha énidé táondih tu t'ah agét'ᵛ gha. Dáondih t'ah ek'élucho k'eh eghálagenda gha, tu ts'ẹhk'eh edᵛht'ẹh tah gogháagenda gots'ẹh kᵛtah chu dagedi, ezhíi chu gogháádé godí gots'ẹh tu t'ah agét'ᵛ gha keogedíᵛa gha. Godí tu dahteᵛᵛ gots'ẹh deha zhaníli ts'ẹh tu t'ah agét'ᵛ gha énidé, dúyé tse gots'ẹh Azᵛíi tu shézheh megothᵛ agondéh gháilée.

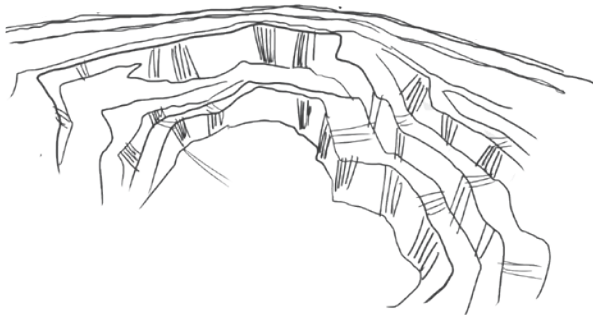
Ek'élucho mets'ẹ xᵛne sóᵛ godí satsó mehchᵛé met'áh ek'élucho k'eh eghálagenda síi, ᵛki ᵛle énidé tai káondih gehtsᵛ gha, ezhíi la táondih sóᵛ get'ah at'ᵛ gha. Ezhíi godí ahsíi nigelé k'e la, satsó mehchᵛé káondih k'eh eghálagenda ts'ẹhk'eh kúé gonechá gogehtsᵛ gha, ekúh zhee sóᵛ tthedhaa káondih nigíht'e gha, t'eh chu ekúh zhee k'egendíh gha, gots'ẹh godí satsó mehchᵛé t'ah eghálagenda nigídháah gha.

SÚGHÁTHAÀ AHSÍI GHÁTS'ENDA TS'ĚHK'EH

Yudáa Dehcho gáh Satsq̄ Mehchjé Ek'élucho gegée gots'eh súghádháá ahsíi gháts'enda gots'eh edi megháádé k'eots'éǵá gha:

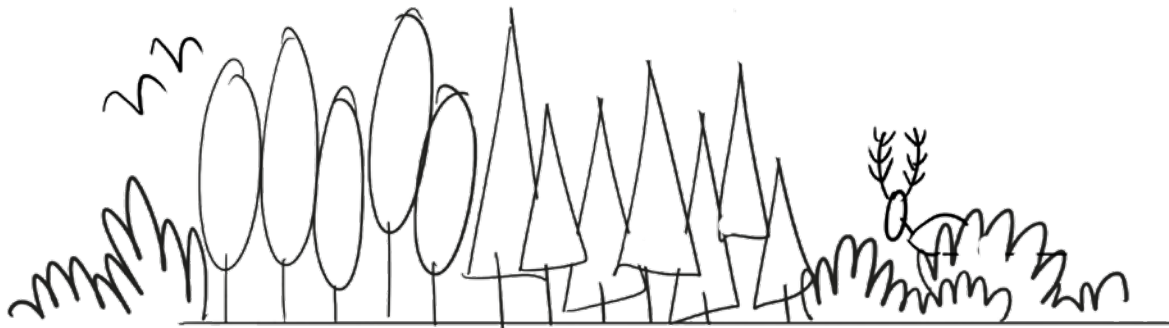
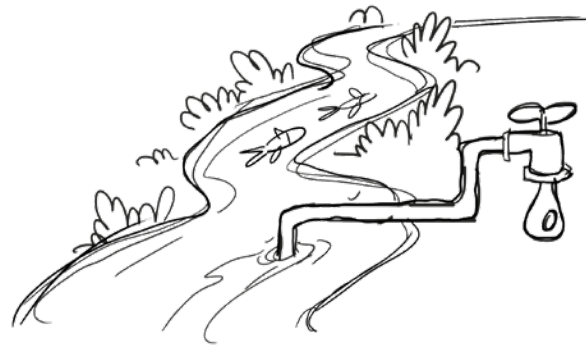
- Dúh Yudáa Dehcho gáh Satsq̄ Mehchjé Ek'élucho gegée le t'ah, (azhō ndéh k'eh ahsíi ghánda gots'eh, nihtsi met'áh ts'ejii, dene, gots'eh ahsíi zhágúndih chu), ek'élucho mendée énidé dúh náheghá ahsíi azhō dáondih móodat'j.
- Yudáa Dehcho gáh Satsq̄ Mehchjé Ek'élucho gegée énidé dáondih t'ah azhō mets'éǵō ndéh gúlíi andéh gha (nezū gots'eh nezū le)
- Ahsíi megóhthé agondéh ch'á menandáh ahsíi n̄ts'ǵá (nezū ahsíi ts'é eghálats'unda)
- Azhō dechj̄tah gots'ehk'eh nezū eghálats'inda énidé, dáhsée k'éǵō h́t'í agodi t'ah, (azhíi zhágúndih megóhthé agondéh ghá sóondi).
- H́t'íi agodj̄ énidé, dáondih t'ah azhō ahsíi ts'é eghálagenda elexee nezū thelá ghá (h́t'í agodj̄,ek'ak'ǵ nátse gots'eh dúǵō satsq̄ mehchjé t̄ō eht'ǵǵ nagóethe).
- Dahsée h́t'í agodi,ek'ak'ǵ nátse gots'eh dúǵō satsq̄ mehchjé t̄ō eht'ǵǵ nagóethe, ezhíi sée nezū meghánda.
- Amíi sáa tháá ahsíi ghōgeda síi go-gondi meghánda enáhthé, gots'eh ahsíi ghō dagoǵke mets'ehk'eh keodahshá enáhthé énidé go-gondi tah goghánda

Azhíi gondi kagj̄ǵō gots'eh gots'aondi enedhe énidé Góhdli Ndéh ts'é k'ahodéh-ke Azhíi gondi ts'ehk'eh enagj̄t'é, gots'eh Azhíi chu metah thelá la:

- Amíi ahn̄ih ts'ehk'eh ahsíi tah goghágenda go-edj̄ht'éh
- Amíi ahsíi k'agenehta dené edj̄ht'éh kagj̄ǵō síi zhee ghōgeda
- Godí deha t'áa satsq̄ k'ó nógegée síi dáondih tu mezhíi et'ée ts'ehk'eh gegháenda
- Chuj̄ah gots'eh det'ǵō chu ts'ehk'eh ahsíi tah goghágenda
- Łue gots'eh azhíi tu shézhēh chu get'ah goghágenda
- K̄otah chu dené gots'é gogendéh gots'eh azhíi met'áodéǵá z̄ōh gegháenda

Góhdli Ndéh ts'é k'ahodéh-ke síi Tuít'a gots'eh T̄feh Gúl̄j̄ amíi k̄ǵk'endih ts'ehk'eh gedehth'i-ke gots'eh Pehdzéh K̄j̄ Got'j̄ē kagóhgedj̄, azhō nahendéh gots'eh azhíi mek'eh thelá ts'ehk'eh edj̄ht'éh edeghá sáa n̄ináthaj̄ góhgedi, ezhíi t'ah sóǵ gots'agendi gha.

KŌTAH AZHÍI HÚTŁ'Í GOTAH AGONDÉH GHA

Yudáa Dehcho gáh Satsó Mehchjé Ek'élucho gegée gha énidé káa jə ts'é ahsii nezu gots'eh nezu le gotah agondéh gha, káondih kə Azhii ghə agedj la, h́tł'í gohéh agondéh gots'eh met'áh chu gonezu gháilée:

- Yudáa Dehcho gáh Satsó Mehchjé Ek'élucho gegée gha énidé megháádé nezu agondéh gháilée, azhii ghə agedj la, mets'ehəɔ ts'éét'úu líni gots'eh kótúé tɔ agondéh gha. Ahsii káondih énidé azhii chu metah thelá la, denelj gots'eh ts'élj etéts'é aget'j ezhii met'áh ezhaa dzóɔt'e tɔ andéh gha gots'eh ts'élja tɔ bebia héh agít'e gha, gots'eh megháádé chu dene tɔ gohéh gonezu gháilée, azhii chu metah thelá la, zhagídɔ énidé daxoo satsó mehchjé k'egenezho ghá sóondi, gots'eh amii tegáh getth'í énidé fetthezha ahtegeɔ gha, gots'eh met'áh kii nezu gokúje goɔɔ gháilée.
- Yudáa Dehcho gáh Satsó Mehchjé Ek'élucho gegée gha énidé megháádé dene gohthé agondéh gha, azhii chu metah thelá la, k'éɔɔ met'áh kótah nezu goɔɔ gháilée, met'áh dene ełeghəh zhagehtj, etets'é ts'ích'ó cho, met'áh ełetthé zháa ahtets'ehəɔ chu, gots'eh ts'éli , ts'élja gothé agondéh chu, gots'eh amii denelj ts'élj k'eh k'egoɔá ,ts'élj denelj k'eh k'egoɔá chu jle énidé amii kótah nágedéh chu h́tł'í gothé chu agondéh gha.
- Yudáa Dehcho gáh Satsó Mehchjé Ek'élucho gegée gha énidé met'áh medzih chu k'et'áá andéh gha.
- Yudáa Dehcho gáh Satsó Mehchjé Ek'élucho gegée gha énidé met'áh kii náoti le káa dúle deha ts'eh tue ats'edid'eh, gots'eh dahxoo megháádé tue k'et'áá andéh gha sóondi.

Kagondéh ch'á Góhdli Ndéh ts'é k'ahodéh-ke zhee k'eh náogehthi gha. Ezhii megháádé nezu gots'endih ts'ehk'eh chu amii kótah nágedéh sii gots'agendi gha, gots'eh Góhdli Ndéh ts'é k'ahodéh-ke Yudáa Dehcho gáh Satsó Mehchjé gha Ek'élucho gegée ts'ehk'eh dene ahsii ghə gundih ts'ehk'eh nigogídháah gha. Ededí gha kótah gots'ehk'eh nezu nigogíɔá gha, ededí gha saamba t'ah gots'agendi gots'eh nezu agot'e ts'ehk'eh dene gogha eghálagenda gha. Ahsii zhágúndih gots'eh dáondih t'ah zhee ts'é eghálagenda gots'eh Azhii chu megohthé agondéh sii káondih ts'ehk'eh chu séegogeleh gha. Ezhii gonáa Azhii gúhdzaa sii edjht'éh ɔki hono ɔɔɔ tɔhdj gha metah dáat'éh ɔt'e. Azhii chu nezu agot'e ts'ehk'eh chu metah thelá la Góhdli Ndéh ts'é k'ahodéh-ke dúh azhii gúli ɔagot'í k'ats'eneta edjht'éh gháádé sɔɔ eghálagenda gha, ezhii la megháádé ndéh ts'ehk'eh ahsii gúli at'j gots'eh dáondih t'ah zhee ts'é nezu nogogíɔá gha, gots'eh káondih énidé ahsii k'ɔni gots'eh azhii gúlii tah zhee ts'é eghálagenda gha ts'ehk'eh séegogeléh gha, ezhii la Yudáa Dehcho gáh Satsó Mehchjé gha Ek'élucho gegée ghə ghagedí.

Góhdli Ndéh ts'é k'ahodéh-ke la k'aodhe gonáa goxee eghálagenda gha gots'eh amii goghá eghálagenda gonathəɔ goghá k'aodhe zhagíli sii goxee dáondih t'ah ahsii ghə guhndí gha, dáondih t'ah nezu agot'e ts'ehk'eh eghálagenda gha gots'eh dáondih t'ah sée nezu eghálagenda gha gots'eh nezu gondi ełeghá gɔá gha chu. Góhdli ndéh ts'é k'ahodéh-ke la kótah gots'ehk'eh ahsii t'ah gots'aodí goghá séegogeléh gha gots'eh Yudáa Dehcho gáh Satsó Mehchjé gha Ek'élucho gegée ghá gots'eh dáondih t'ah kótah azhə zhee nádah sáa nigíɔá gha gots'eh dáondih t'ah zhee t'ah saamba géhtsj ghá.

Edí gonáa edjht'éh k'eh gondi nigenidháah la Yudáa Dehcho gáh Satsó Mehchjé Ek'élucho gegée gha énidé dahsée Ndéh ts'ehk'eh ahsii met'áh gúlii ande gha gots'eh dahsée Dehcho gots'eh Sahtu gothé agondéh gha sóondi.

EXCELLENT FOR ACCESS FROM COMMUNITY TO COMMUNITY

 BRING COMMUNITIES TOGETHER!!

ACTIVITIES USE OF WINTER ROAD
 DOES IT HELP OR HINDER

LOTS OF TRAPPING
 IN THESE AREAS
 NEED TO BE AWARE OF THIS
 STILL IN USE!!
 OVER-FISHING

DENE NEZŪ GOGENDÍH GOTS'ĚH KŪTAH NEZŪ NÁTS'EDEH

Káa Yudáa Dehcho gáh Satsŏ Mehchjĕ gáh Ek'élucho gegĕe énidé megháádé eghálaeda tŏ gha gots'ĕh ek'élú k'ĕĕ eghálaeda tŏ chu agondĕh gha, ezhíi la megháádé dene tŏ zhee t'áh saám̄ba gehtsĭ gha gots'ĕh met'áh kŏtah ahsíi detŭ le andĕh gha chu. Káa Yudáa Dehcho gáh Satsŏ Mehchjĕ gha Ek'élucho gegĕe énidé ezhíi chu megháádé ííe xayē taonĕt'e kŏtah ehtĕts'ĕ ats'et'ı gha gots'ĕh megháádé kŏtah mbé gots'ĕ niazheh gha gots'ĕh gonáa chu met'áh kŏtah ts'ĕhk'eh ahsíi t'áh gots'aodĭ gha chu. Ezhíi la megháádé kíi náoti le tah gots'áni gots'ĕh gŏot'ie chu gots'ĕ kŏtah ats'et'ı gha, godí kŏtah dezŏq̄ tĕagehdeh ĭle énidé gonáodhe ts'ĕhk'eh ahsíi t'áh náogezheh chu gots'ĕh godí dechĭtah ehzoo gots'ĕh náts'ezĕh , gots'ĕh megháádé chu ezhaa ch'ágohoedi kŭĕ, nezŭ edĭhtĕ'ĕh kŭĕ ts'ĕhk'eh cho gogháonĕtĕ gha, ĭle énidé megháádé eghálaeda tŏ andĕh gha. Dadháa enagĭt'e énidé, Yudáa Dehcho gáh Satsŏ Mehchjĕ gha Ek'élucho gegĕe gha, megháádé kŏtah ahsáa gujáa, at'áa kŏtah gots'ĕ xŏni kŏ nechá dek'ŏ, tu gotah dadímĭh chu énidé káa dúle mehch'á nidháa gots'ĕtthi. Ezhíi chu megháádé dene gotthi nezŭ gha gots'ĕh zhee tah chu nezŭ degededí gha.

Yudáa Dehcho gáh Satsŏ Mehchjĕ gha Ek'élucho gegĕe gots'ĕh zhee k'eh eghálagenda gha énidé dahxoo megháádé dechĭtah náts'ezĕh ts'ĕhk'eh goghá godezhii gha sóondi, gots'ĕh ek'élucho k'eh enagĭt'e kŏó daxoo k'éndaa kágondih gha sóondi. Yudaa Dehcho gáh Satsŏ Mehchjĕ gha Ek'élucho gegĕe énidé ezhíi daxoo megháádé dene tŏ ehch'á kadeŏq̄ tŏ kŏtah andĕh gha sóondi gots'ĕh megháádé chu kŏtah ts'ĕh dene tŏ ahsíi ts'ĕ táogĕtthi gha chu sóondi. Daxoo megháádé dene ts'ĕét'úu íiní gots'ĕh kŏtúé tah agĕt'ĭ gha sóondi ĭle énidé megháádé chu kíi hóozhĭe ts'ĕét'úu íiní ch'á kadeŏq̄ tŏ andĕh gha sóondi. Ts'ĕét'úu íiní gots'ĕh kŏtúé tŏ tah agot'ĭ énidé ezhíi chu qhk'ea megháádé dene ehtĕts'ĕ ĭghch'ŏ, ts'ĕlĭ gots'ĕh ts'ĕlĭ káa dúle gonágıdlaa chu, gŏot'ĭe chu go-kŭĕ gohéh gonezŭ gháílee gots'ĕh gonáa chu káa dúle satsŏ mehchjĕ t'áh ahsáa ts'ĕnde, ezhíi chu ahsíi dáa met'áh gonezŭ gháílee. Kŏtah dene nágedĕh síi káa dúle megháádé ezhaa dzŏqt'e godidĭh ĭle énidé megháádé gohéh nezŭ goŏq̄ gháílee chu, at'áa dene k'ŏni gots'ĕh ts'ĕlĭ ezhíi hŭt'ı gothĕ agondĕh gha sóondi. Edí káondih énidé gŏot'ĭe gots'ĕh dezŏq̄-ke káa dúle hŭt'ı zhee gededĭh gots'ĕh megháádé kŏtah ts'ĕh dene-ke kíi go-kŭĕ hŭle k'ĕĕ degededĭh gha.

Xayē ek'élú nŏŏq̄ dúh kíi ahsáa gonĭh le kŏ, edĭ ek'élucho gegĕe énidé dahxoo met'áh satsŏ mehchjĕ tŏ ts'ıdhii gha sóondi, at'áa ííe xayē gháádé zhee t'áh agĕt'ĭ gha t'áh. Góhdli Ndeh ts'ĕ k'ahodĕh-ke k'éndaa ek'élucho nezŭ mek'ĕĕ ats'et'ı ts'ĕhk'eh eghálagenda gha gots'ĕh ek'élucho k'eh ats'et'ı ts'ĕhk'eh gogháogĕnehtĕ gha gots'ĕh godĭ gohéh ahsáa gujáa énidé amíi gots'andi gha sóondi ĭle énidé kíi gots'agendi hŭle énidé amíi ts'ĕ gots'ĕndĕh gha chu, káondih t'áh gonáa dah gogha eghálagenda gha.

GOGHÁONETE, AHSÍ T’AH GOGHÁGOGENEHTĚ GOTS’ĚH AZHÍI CHU KEOTS’ĚDIHSHQ

Edĭ Yudáa Dehcho gáh Satsq̄ Mehchĭĕ gha Ek’éluchu gegée la megháádé amíi kq̄tah nágedéh sĭi nezu zhee ts’ĕhk’eh gogháonetĕ gha. Kq̄tah ts’ĕh dene káa dúle eghálaeda ts’ĕhk’eh gogháonetĕ ĭle énidé ahsĭi ts’ĕ gogháonetĕ chu, káondĭh énidé káa dúle gohéh eghálagenda ĭle énidé megháádé thanĕ edeghá eghálaeda gogehtsĭ chu. Káa yudáa Dehcho gáh Satsq̄ Mehchĭĕ gha Ek’éluchu gegée énidé, kq̄tah ts’ĕh dene nágedeh sĭi godĭ kq̄tah ahsĭi t’ah gogháonetĕ gots’ĕh ahsĭi ts’ĕ gogháogogenehtĕ káa dúle ekq̄ gotah aget’ĭ chu. Edĭ megháádé sóo kq̄tah azhĭi t’ah gogháonetĕ gots’ĕh eghálaeda ts’ĕhk’eh chu gogháogogenehtĕ káa dúle azhq̄ dene goghá séegogeléh chu. Góhdli Ndéh ts’ĕ k’ahodéh-ke azhq̄ dene gots’agendĭ gha, gots’ĕh amíi kq̄tah edeghá eghálaeda gogehtsĭ chu, gots’ĕh kq̄tah eghálaeda ts’ĕhk’eh chu t’ah gots’agendĭ gha gots’ĕh eghálaeda kehogenĭhthĭ chu medhéh ts’ĕ gogháonetĕ gha. Ezhĭi chu azhq̄ Yudáa Dehcho gáh Satsq̄ Mehchĭĕ gha Ek’éluchu gegée ts’ĕhk’eh gondĭ zhee tah nĭgenĭdháah q̄t’e.

MEGHÁÁDÉ KQ̄TAH EGHÁLAEDA ĽQ̄ GHA GOTS’ĚH DENE ĽQ̄ EGHÁLAGENDA GHA

Yudáa Dehcho gáh Satsq̄ Mehchĭĕ gha Ek’éluchu gegée ,ezhĭi la megháádé kq̄tah eghálaeda tq̄ gots’ĕh dene tq̄ eghálagenda gha. Atĭ’áa kq̄tah dahxoo met’ah ahsĭi detĭle andéh gha. Edĭ eghálaeda ts’ĕhk’eh megháádé eghálaeda tq̄ gha gots’ĕh amíi kq̄tah edegha eghálaeda gogehtsĭ sĭi zhee t’aogeththĭ gha, Azhĭi chu metah thelá la, satsq̄ mehchĭĕ k’egenezhq̄ ts’ĕhk’eh chu gots’ĕh godĭ eghálagenda k’ĕ chu megháádé eghálaeda tq̄ andéh gha, ahsĭi tq̄ k’ezzeh gha, gots’ĕh gots’ĕ chu mq̄shéts’ezzeh ehghágele gha. K’endaa chu ek’élú k’ĕĕ eghálagenda chu genidhe gha. Káa ek’éluchu gegée énidé, megháádé dene tq̄, kq̄tah aget’ĭ gha, ezhĭi mets’ĕhq̄ eghálaeda tq̄ agondéh gha. Edĭ megháádé dúh kq̄tah eghálaeda k’eṛo tq̄ andéh gha gots’ĕh eghálaeda k’q̄ni chu met’áh tq̄ andéh gha. Góhdli Ndéh ts’ĕ k’ahodéh-ke kq̄tah gots’ĕh dene k’aodhe-ke, gots’ĕh amíi thanĕ edeghá eghálaeda gogehtsĭ sĭi gots’agendĭ gots’ĕh gohéh eghálagenda gha, ezhĭi la eghálaeda menadáa gots’ĕh azhĭi ts’ĕ xĭh eghálagĭnda genidhe ts’ĕhk’eh gha gedĭ.

Káa ek’éluchu gegée énidé, dene zhee gháádé naot’ĭ le t’ah ehdzoo gots’ĕh nagezéh gha, ezhĭi dene goghá gedezhĭi le agogĭla, káondĭh énidé káa dúle tsá-dhéh t’ah saám̄ba gedetsĭ. Edĭ káondĭh énidé megháádé dene tq̄ dechĭtah ts’ĕh mbé kagenidhe gha gots’ĕh megháádé chu kq̄tah ts’ĕh dene tq̄ nagezéh gots’ĕh ehdzoo agehq̄ gha.

Dahxoo kq̄tah ts’ĕh dene Yudáa Dehcho gáh Satsq̄ Mehchĭĕ Ek’éluchu gegée k’eh eghálagenda gha énidé, dúyĕ dechĭtah ts’ĕh ahsĭi káa genidhe gháilée sóondĭ, káondĭh kq̄ Góhdli Ndéh ts’ĕ k’ahodéh-ke amíi goghá eghálagenda gots’ĕh amíi kq̄tah edeghá thahne eghálaeda gogehtsĭ sĭi azhq̄ goghá séegogeléh gha. Amíi goghá eghálagenda sĭi, goghá nezu agogeléh gha.

Edĭ nezhĭi ts’ĕhk’eh chu la, tĭeh det’q̄ gots’ĕh tĭeh nihtsĭ gots’ĕh nezhĭi tĭeh detĭ kagelĕ, ezhĭi káondĭh chu megháádé káa dúle ahsĭi káondĭh ts’ĕhk’eh ne tah gogháagenda gots’ĕh megháádé eghálaeda kehonidhĭ chu, káondĭh énidé met’áh kq̄tah gots’ĕh amíi edeghá thanĕ eghálaeda megháádé eghálaeda tq̄ agondéh gha chu. Edĭ chu ahsĭi dáa metah thelá, ezhĭi la megháádé kq̄tah, azhq̄ Dehcho gok’ezhĭi gots’ĕh amíi yundáa gúlii ndéh ts’ĕh gots’ĕh Góhdli gok’ezhĭi ts’ĕh mq̄la -ke edúhndé gotah aget’ĭ ts’ĕhk’eh káa dúle goghááde eghálaeda edeghá gots’ĕhtsĭ.

GODJ KÚĚ NIGOGĪDHÁA GHA, DÁONDIH T’AH GOTS’AODIH GHA GOTS’ĚH DENE DANETÉ GOGHÁ EGHÁLAGENDA GHA.

At’áa amíi ek’élucho k’ěé eghálagenda ahsáa gejáa gots’eh amíi náidík’éozho ts’ehk’eh eghálagenda kii dúyě gots’agendi énidé, Kótah Ezhaa Ch’ágohoedi kúé ts’ehk’eh dene t̄o genidhe gha. Amíi Yudáa Dehcho gáh Sats̄o Mehchjé gha Ek’élucho k’eh eghálagenda, ededi gha amíi gehéh ahsáa gujáa énidé, ededj gha kótah Ezhaa Ch’ágohoedi kúé ts’é eghágogedháah gha, káondih énidé kii kótah ts’eh dene gots’agendi gháilée.

Ek’élú k’ěé eghálagenda dahxoo kótah nahets’agundi gedí gha sóondi, at’áa tu, tu dz̄oqt’e, gots’eh gohtth’elé ahsíi káondih ts’ehk’eh goghá eghágelé gha, ezhíi la kótah ts’eh dene etth’iahtindeé goxee edjht’éh nátse gehtsj gha, káondih énidé káa dúle gots’agendi.

Káa Yudáa Dehcho gáh Sats̄o Mehchjé gha Ek’élucho gegée gots’eh met’ah dene t̄o agondéh ghá énidé, dahxoo goghá kúé k’enet’e gháilée sóondi. Dahxoo edí megháádé dene kótah nágedéh gúlii eghálaeda ts’ehk’eh taogedéthi gha sóondi j̄le énidé/yudáa m̄oła dúh dáa aget’j gots’ehk’eh edeghá eghálaeda gogehtsj gha sóondi. Káondih énidé dene t̄o (náts’eneteh kúé) kagoagenda gha.

Meghááde chu ts’éet’úu fíní gots’eh kótúé t̄o agondéh gha, gots’eh megháádé dene t̄o sats̄o mehchjé t’ah ts’ihgjdéh gha, káondih énidé Ezhaa Ch’ághoiedi kúé gots’eh kótah gots’eh k’eh chu gots’agendj gha goʔo.

Dene t̄o agondéh gha t’ah, Góhdli Ndéh ts’é k’ahodéh-ke kótah gots’ehk’eh gohéh eghálagenda gha. Edí Azhíi chu metah thelá la, amíi kótah thane yundáa gots’eh m̄oła gots’ehk’eh edeghá eghálaeda gogehtsj gha énidé káa dúle meghááde eghálaeda edjht’éh ts’ehk’eh t’ah gots’agendj. Ahsíi gonáa t’ah gots’agundj genidhe énidé, Góhdli Ndéh ts’é k’ahodéh-ke gohéh ahsíi tah gogháenda gha.

DENE NDÉH GOTS’ĚH NE TS’ĚHK’EH AHSÍI T’AH ATS’ETJ

Ek’élucho k’eh eghálagenda gha énidé, dahxoo ndéh gots’eh tue gots’eh ahsíi zhágúndih megohtthé agondéh gha sóondi. Ezhíi la kii sáath̄aʔ ts’é kágondih gha, ek’élucho k’eh eghálagenda énidé h́ut’í agodi gha, goht’éh mbeé t̄o gha, gots’eh duʔo sats̄o mehchjé t̄o ezhíi t’ah dáondih dechtah ahsíi káts’énidhe gots’eh dúh dáondih ndéh móodat’j daxoo megohtthé agondéh gha

MEDZIH

Godí medzih nadeᵛá síi ekúh zhee gha Yudáa Dehcho gáh Satsó Mehchjé Ek'éluchu gegée gha. Medzih la gúlíi ts'é dembéé kagoᵛagenda goghá godezhíi qt'e. Káa kahjéne medzih mendi, godí Yudáa Dehcho gáh satsó Mehchjé gha Ek'élucho gegée, káa 15 km mets'eh xone azhᵛ gok'eadatᵛaa gots'eh ekúh zhee chu fáondih dene nagezéh chu gha guht'e. Ek'élucho k'eh eghálagenda gha énidé, medzih godí k'eᵛá síi megohthé agondéh gha. Godí medzih mendi k'edatᵛaa gots'eh godí medzih nádeᵛa gots'eh dúh godí xaye ek'élú nᵛᵛa síi ekúh sóo ek'élucho k'éé eghálagenda gha. Ezhíi kii agoᵛtselé sóo medzih mendi húle ageléh gha.

Godí dene nagezéh síi, kii ekúh zhee medzih aget'í le. Ahsíi méh tthe nák'eh chu, ek'élucho k'eh eghálagenda gots'eh satsó mehchjé t'ah ek'élú k'eh eghálagenda síi azhó met'áh goht'éh mbeé tᵛ gha gots'eh húst'í chu naodetth'e gha, ezhíi la medzih godí k'eᵛᵛ gots'eh dáondih t'ah dembéé kagoᵛagendi ts'éhk'eh megohthé agondéh ghá chu. Ek'élucho k'eh eghálagenda gha énidé, ahsíi méh nák'eh chu tah aget'í gots'eh dáondih eghálagenda mets'ehᵛᵛ goht'éh mbeé tᵛ gha t'ah, ek'élucho k'eh tu nehᵛaget'e gha. Dadháa medzih ekúh zhee nadeᵛá gots'eh gots'é xᵛni at'í gha énidé, ahsíi méh tthe nák'eh k'et'áa ageléh gha. Yudáa Dehcho gáh Satsó Mehchjé gha Ek'élucho gegée síi amíi ahsíi zhágundíh ts'éhk'eh goghá eghálagenda gots'eh dáondih ahsíi ts'é eghálaeda la, Góhdli Ndéh ts'é k'ahodéh-ke dáondih t'ah medzih megohthé agondéh ch'á nezᵛ zhee nádah séegogeléh gha.

Ek'élucho k'eh eghálagenda gots'eh sée ekúh zhee medzih nadeᵛá gha énidé dahxoo ek'élucho k'eh eghálagenda megohthé agondéh gha sóondi. Dúh kii sée ehtth'í keogedishᵛ le. Xaye ek'élú nᵛᵛa síi mets'eh xoo medzih gháagenda, daxoo ek'élú tᵛh nagoᵛthe sóondi. Godhéh kii fáondih ek'élú tᵛh nadeᵛᵛ le t'ah, dahsée ek'élucho nᵛᵛa énidé zhee tᵛh naoᵛethe gha.

Dadedháa ts'é Yudáa Dehcho gáh Satsó Mehchjé gha Ek'élucho gegée gha gots'eh dadháa zhee k'eh eghálagenda síi, ahsíi zhágundíh gots'eh dáondih zhee nádah eghálagenda gha gots'eh dáondih ahsíi gihdzáa gha chu metah thelá gha.

GOLQ

Dene náodhe ts'èhk'eh godí xaye ek'élú nıwá sıı ekúh zhee gha nadéh q't'e gots'èh godí ndu thewq k'aye nendé zhánızhéh sée Dehcho gáh sıı, ekúh zhee gha tsıa meguhtéh gha nadéh q't'e. Yudáa Dehcho gáh Satsq Mehchjé gha Ek'élúcho gegée sıı godı golq goghá mét'ádéwá nagedéh sıı, ekúh zhee gha ek'élúcho nogegée gha. Golq godı k'ewá sıı ekúh zhee goghqıhndıh gha, káondıh énidé godı dúh ek'élú nıwá sıı ekúh zhee sóo eghálagenda gha gots'èh kıı azhó hıt'ıı xáagogekah gháılée.

Yudáa Dehcho gáh Satsq Mehchjé gha Satsq Mehchjé Ek'élúcho gegée gha énidé dahxoo mets'èhqw golq gúlıı ts'è nadehwá gha sóondı., káondıh kóó kıı mets'èhqw golq k'et'áq andéh gháılée. Ek'élú k'eh satsq mehchjé at'ıı kóó káa,ımbéh gots'èh xaye ekúh zhee ek'élú tēh nadewá gots'èh zhee mbáa chu k'ıogıhthe. Dahxoo ek'élúcho gehtsj énidé, ezhıı megháádé gúlıı nadehwá gha sóondı. Golq gúlıı nadehwá ch'á tsıne goqw gots'èh goht'éh mbée ts'èhk'eh chu nezı eghálat's'unda, ezhıı la megháádé golq kıı ahsıı dehwá gháılée. Yudáa Dehcho gáh Satsq Mehchjé gha Ek'élúcho gegée gha énidé goht'éh mbee gots'èh Azhıı t'ah ek'élúcho k'eh eghálagenda metúq ek'élú mbáa det'ıı énidé, kıı golq-tthé tah andéh gháılée. At'áa kagondéh ch'á eghálaeda kehogenıhthe medhéh ts'è káa azhq séegogıla q't'e- at'áa ahsıı ıııı t'ah aget'ıı ezhıı chu k'et'áq agıla gots'èh goht'éh mbee chu nezı geghıhndı gha gots'èh ahsıı ıııı nehádet'ıı énidé, ezhıı chu daxoo ahsıı metah gúlıı ch'á nezı ahsıı ghqıhndı gha.

AHSÍI KÁA NATS'EZÉH

Yudáa Dehcho gáh Satsó Mehchíé ghá Ek'élucho gegée síi daxoo megháádé xaye gháádé medzih gots'eh golq káa nats'ezéh gha sóondi. Godí xaye ek'élú nıṛa ekúh zhee gha golq káa nagezéh gots'eh daxoo mets'ehṛa golq ıṛ ıagenıhdée sóondi gots'eh qhk'ea chu dahsée met'áh nats'ezéh edjht'éh t'ah aget'ı chu, duṛo ek'élú ts'ehxoo chu nagezéh. Góhdli ts'é k'ahodéh-ke amıi ndéh gots'eh ndéh gúlii ande ts'ehk'eh goghá eghálagenda gots'eh kótah ts'eh dene chu gotah gedehth'tı-ke, ededı gha k'endah medzih gots'eh golq ghoh gıhndıh gha, at'áa dahsée ahsıi zhee ts'é gúlii ageléh gha.

Yudáa Dehcho gáh Satsó Mehchíé gha Ek'élucho gegée síi met'áh medzih, golq gots'eh łue káa ts'enıdhe gha kii godeṛhıi gháilée, at'áa xaye énidé ek'élú k'éé nats'ezéh gots'eh imbéh énidé elá t'ah chu nats'ezeh. Ezhıi la imbéh énidé łue, tu ehch'á edéh, gots'eh ıt'ó ch'á kadeṛá megohthé agondéh gha chu. Ahsıi káondıh síi kii ts'atáa gogha thelá gha, ezhıi t'ah dahsée megháádé gonezı ıle énidé gonezı gháilée sóondi. Dúh tháa le síi, Góhdli Ndéh ts'é k'ahodéh-ke azhı dene dagıdı síi gots'ehk'eh edjht'éh nıgenıdháah qt'e, gots'eh k'endaa gondı nagehtsı gha, at'áa dáondıh t'ah ahsıi gondah ats'edı, gots'eh Azhıi dánéht'ée thelá chu, gots'eh medzih dánéht'ée chu, ezhıi la megháádé ahsıi k'qni káondıh kagelé gha gots'eh ahsıi gonáa chu megháádé Yudáa Dehcho gáh Satsó Mehchíé gha Ek'élucho gegée gots'eh mets'ehk'eh ahsáa gonı énidé káa dúle zhee ghı nagogendéh. Amıi ahsıi zhágúndıh ts'ehk'eh eghálagenda gots'eh dáondıh t'ah zhee nadah sáa nıgogıá síi, ededı gha dahsée ek'élucho mets'ehṛa medzih káa nats'ezéh gha dáondıh gha sóondi. Ahsıi zhágúndıh káa nats'ezéh síi nezı meghıhts'undı gha dene sáanet'e genıdhe gha.

Ts'ét'ıah la łue sée goṛo nechá gha godı ek'élucho deha the zhaa nıṛá síi , ekúh zhee gha káondıh ıṛ anat'ı qt'e gots'eh ezhıi gha dene ıṛ zhee káa dageṛá. Yudáa Dehcho gáh Satsó Mehchíé gha Ek'élucho gegée gha énidé kii ekúh zhee deha gáh łue nechá dánéht'ée kii zhee ghı keogedıhshı le, ezhıi chu nezı keogedıhshı énidé nezı gha. Góhdli Ndéh ts'é k'ahodéh-ke káa amıi łue ts'ehk'eh eghálagıdeh-ke gohéh eghálagenda gots'eh amıi ndéh gohéh séegııá chu, dahxoo ek'élucho nıṛa gombáa amıi nagezéh síi goghıghndı gha, at'áa ahsıi kanıh ts'é eghálagunda genıdhe énidé zıh.

GONÁODHE GOTS'ĚH DÁONDIH NDĚH T'AH ATS'ET'Ĭ

Yudáa Dehcho gáh Satsq̄ Mehchjĕ gha Ek'éluchu gegée sĭi dahxoo dáondih dechj̄tah náts'ezéh, godí ahníh dene tth'ene zhaa thelá, gots'ĕh godí dene kehĭj̄ ahsĭi gondéh k'eh thelá megothĕ agondéh gha sóondi. Ezhĭi t'ah edí ek'éluchu ts'ĕh k'eh Tufít'á gots'ĕh Tĭeh Gŭj̄l̄ amĭi kq̄k'endi ts'ĕhk'eh gondée gedehth'ĭ-ke azhq̄ edegha ne gots'ĕh azhĭi gondéh k'eh ěĭj̄ sĭi ts'ĕhk'eh edegha séegogj̄lá. Pedzéh kĭ got'ĭĕ chu dúh edegha edj̄ht'ĕh k'eh eghálagenda. Ekúh kq̄tah dene etth'iahtindée gots'ĕh amĭi dene ts'ĕhk'eh k'aodhe zhagj̄li sĭi ne gots'ĕh azhĭi ndéh k'eh thelá me-gondi nagehtsj̄.

Dene gha k'aodhe-ke, dene ehth'iahtindeé, gots'ĕh amĭi gothĕ agujáa sĭi azhq̄ eĕhéh gogj̄dée gots'ĕh amĭi edí dene gonáodhe gots'ĕh godí nagezéh chu, ezhĭi la:

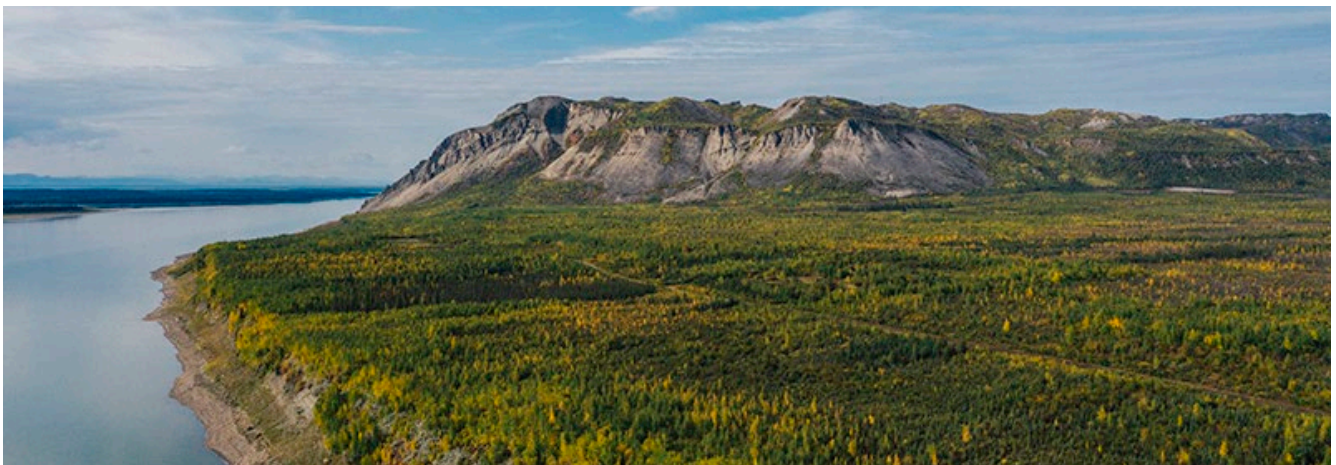
- Petehnoṛṛṛṛ la mét'áodéṛṛṛ q̄t'e gots'ĕh sée nezū meghq̄hts'undi gha goṛṛṛ, ekúh zhee la dene tth'ene ṭṛṛ gha guht'è gots'ĕh kúĕa ṭṛṛ chu golá q̄t'e, gots'ĕh amĭi nágezéh gots'ĕh ahsĭi kagenidhe sĭi, ekúh zhee gha xayē ek'éluchu t'ah agēt'ĭ gha.
- Amĭi chu ekúh zhee nagezéh gha gots'ĕh ek'éluchu gehtsj̄ énidé dahsée megháádé dene ṭṛṛ ekúh zhee nágezéh gha sóondi.
- Amĭi nazhaeti gotah ageṛṛṛ'ĭ sĭi gohéh dáondih ahsĭi nezū olá genidhe, dáondih ahsĭi ghq̄gundĭh gha, gots'ĕh azhĭi káa nágezéh, gots'ĕh ahsĭi zhágundĭh gots'ĕh t̄ue chu, káondih mets'ĕhk'eh edĭht'ĕh nigenj̄dháah
- Godí dene tth'ene thelá, godí nágezéh gha gots'ĕh gonáa azhĭi goghá mét'áodéṛṛṛ chu zhee ghq̄h gogj̄ndé.
- Godí xayē ek'éluchu noṛṛṛṛ sĭi, ekúh zhee membáa kúĕa zhaa golá sĭi ezhĭi chu ghq̄ gogj̄dée

Yudáa Dehcho gáh Satsq̄ Mehchjĕ gha Ek'éluchu gegée sĭi ezhĭi megháádé godí dene tth'ene gots'ĕh ahníh ts'ĕh ahsĭi zhaa thelá kĭi naot'ĭ le t'ah mets'ĕ godeṛṛṛ gha. Yudáa Dehcho gáh Satsq̄ Mehchjĕ gha Ek'éluchu gegée sĭi megháádé godí ahníh dene nagj̄dée gots'ĕh godí kúĕa

zhaa golá sĭi káa azhq̄ edj̄ht'ĕh k'eh nezū nigenidháah q̄t'e. Petehnoṛṛṛṛ la yudáa sahtu go-ndéh edj̄ht'ĕhchúu k'eh chu Petehnoṛṛṛṛ ts'ĕhk'eh ahsĭi goghá nechá ĭlii q̄t'e. Yudaa Dehcho gáh Satsq̄ Mehchjĕ gha Ek'éluchu gegée gha énidé godí Petehnoṛṛṛṛ sĭi ekúh zhee sóo mets'ĕh xoo ek'éluchu noṛṛṛṛ gha.

Godí ahníh ts'ĕh ahsĭi ndéh k'eh thelá sĭi mets'ĕ gonidhṛṛṛ le énidé nezū gha sóondi, ĭle énidé káa dúle azhĭi menadáh theṛṛṛ sĭi húlé ats'ele ĭle énidé k'et'áṛṛ ats'ele gha, dahxoo megháádé godí ahníh ts'ĕh ahsĭi thelá megothĕ agondéh gha sóondi. Godí azhĭi megothĕ agondéh gha sĭi ekúh dene gots'ĕ gots'indée sĭi káa gondaa ats'ĭndi q̄t'e, ezhĭi t'ah Góhdli Ndéh ts'ĕh k'ahodéh-ke ahsĭi gondah ninidháah, ezhĭi la godí azhĭi goghá mét'áodéṛṛṛ, at'áa yudáa Petehnoṛṛṛṛ chu gots'ĕh godí golq̄ nadeṛṛṛ k'e, ezhĭi la shĭh Gaudet ts'endaa ghagedí.

Azhĭi dechj̄tah ts'ĕhk'eh met'áṛṛ ts'ennoṛṛṛṛ gots'ĕh godí náts'ezéh chu, ezhĭi la k'endaa dene goghá thela gha. Azhĭi dechj̄tah ts'ĕh met'áṛṛ ts'ennoṛṛṛṛ sĭi ahsĭi megothĕ agondéh ch'á godí xayē ek'éluchu noṛṛṛṛ k'ĕĕ zq̄h ats'et'ĭ gha gots'ĕh k'endaa amĭi dechj̄tah ahsĭi káa genidhe sĭi, ededj̄ gha godí ahsĭi megothĕ agondéh ts'ĕhk'eh gondaa kagedí gha.

ZHAAT'ÁÁ TS'ĚHK'EH NIHTS'I T'AH TS'EJÍI GOTS'ĚH HÚT'ÍI NAODETTH'Ě CHU

Zhaat'áá ts'Ěhk'eh nihts'i met'áh ts'ejíi la azhíi t'leh ledée, gots'Ěh goht'Ěh mbeé udée at'j, ezhíi azhō gíhdzáh q't'e. Goht'Ěh mbée k'et'áá ageléh gha, ezhíi la satsō mehchjĚ t'ah eghálagenda nezū geghōihndi gha, gots'Ěh azhíi satsō mehchjĚ t'ah ek'éluchō k'eh eghálagenda síi, kíi tsjne k'egenezhō gha.

Hút'íi agodí énidé káa dúle kōtah azhō gededí, gots'Ěh azhíi dechj'tah ts'Ěhk'eh eghálat's'enda chu gots'Ěh ahsíi zhágúndíh chu megoht'Ě agondéh gha. Ek'éluchō k'eh eghálagenda gha énidé azhíi satsō mehchjĚ t'ah eghálagenda gots'Ěh ahsíi méh tthe ná'k'eh gots'Ěh satsō t'ah tthe tagedezhu chu, ezhíi gha sée goḡō mets'Ěhḡō hūt'íi agodí gha. Káa ek'éluchō dakáa gedachu énidé, ek'élū cho k'ĚĚ satsō mehchjĚ eht'áá nagoĚtthi gots'Ěh k'endaa ek'éluchō k'eh séegogehḡ, ezhíi mets'Ěhḡō sóo hūt'íi agodí gha.

Godí Yudáa Dehcho gáh Satsō mehchjĚ gha Ek'éluchō gegée gha énidé godí deha zhaa nōḡ síi kíi dene gots'Ěḡō hūt'íi agodí gháilée. Hút'íi ahsíi nadetth'Ě gha énidé azhō kōtah gondah agedí gha. Pedzéh k'í gots'Ě xoo azhíi k'eh eghálagenda síi, dahxoo gothĚ agondéh gha sóondi. At'áa duḡō kōtah gots'Ě xoo eghálagenda gha, ezhíi t'ah q'k'í daedzĚ j'le énidé dahxoo q'k'í dzĚ nahk'eh ts'Ě kagondí gha sóondi. Godí k'endaa eghálagenda énidé kíi hūt'íi agodí gháilée.

NDÉH, GOHT'ĚH GOTS'ĚH TTH'ENI

Godí tth'eni gúlíi síi ekúh zhee sóo metéh ek'éluchō nōḡ gha. Tth'eni k'Ěh dúyĚ ahsíi gots'Ěhtsj, ezhíi t'ah gokō agondéh gha énidé jō ts'ō azhō tth'eni nayj gha. Yudáa Dehcho gáh Satsō MehchjĚ gha Ek'éluchō gegée gha énidé, tth'eni ts'Ěhḡō gúlíi agondéh gha, ezhíi la ek'éluchō mets'eh xoo tth'eni nayj gha. Ezhíi t'ah tth'eni mets'Ěhḡō káa gúlíi agondéh gha gots'Ěh ezhíi t'ah ek'éluchō godí nōḡ gha, ezhíi gháádé dáondíh móodat'j gha edjht'Ěhchúu gehtsj q't'e.

Goht'Ěh tĚ metah síi ezhíi gha goḡō ahsíi megoht'Ě agondéh gha. Amíi kōtah gotsĚ gogj'dée la káa tth'eni ghō gogj'dée gots'Ěh mets'Ěhḡō nĚ zhíh godj'te agondéh gha gots'Ěh gonáa chu nĚ gúlíi andéh gha chu.

Dene chu káa kagj'di, dechj'tah kō tō t'ah tth'eni megoht'Ě andéh gha.

Godí goht'Ěh gúlíi síi nezū ekúh zhee eghálagenda gha goḡō, ezhíi t'ah Yudáa Dehcho gáh Satsō MehchjĚ gha Ek'éluchō gegée ghá énidé, godí godhéh ek'élū nōḡ síi, zhee k'ĚĚ ek'éluchū gehtsj énidé zōh gogj'dí, gots'Ěh godí goht'Ěh kíi thet'íi gots'Ěh gohdaodjḡā síi ekúh zhee deha zhíi satsō k'ō mezhíi tu et'Ě síi nīguchi, káondíh énidé dáondíh tu k'et'Ě geghōihndíh gha. Yudáa Dehcho gáh Satsō MehchjĚ gha Ek'éluchō gegée gha énidé dáondíh tth'eni ghōguhndíh ts'Ěhk'eh nezū nīgíḡá gha gots'Ěh gohdaodĚḡā chu gohdaodĚ'te gha sóondi gots'Ěh dáondíh tthe thelá ts'Ěhk'eh chu nezū ahsíi ghōguhndíh gha. Edí ahsíi q'k'í la edúhndée ndéh k'eh dáondíh goht'Ěh gots'Ěh tth'eni gohdadehtĚ ch'á geghōihndíh gha.

AHSÍI ZHÁNÍZHEH

Godí yudáa Dehcho gáh Satsq̓ Mehchjé Ek'éluchó gegée sii azhq̓ ek'élú mbáa húle ageléh gha gots'eh sáaededháa sii xáget'áq̓ gha. Edí la megháadé kótah dáondih keodat'j gots'eh godí xágogikáa sii met'áh gúlii keodat'j gha.

Ahsíi zhánízheh gots'eh dechj̓tah ts'eh náidih megothé agondéh ch'á, godí yúdáa ek'éluchó gegée sii dúh godí xayé ek'élú nɪɪɪ sii ekúh zhee dáa zq̓h zhee k'éé eghálagenda ghá gots'eh yundáa ts'eh satsq̓ mehchjé zhee t'ah ek'élú k'eh eghálagenda gots'eh edúndée góhdli ndéh zhee t'ah agét'j gha énidé, sée nezu zhee k'énagehtsj̓ gha. Satsq̓ mehchjé káondih met'áh ek'élú k'eh eghálagenda sii, kii tsj̓ne sóo ek'élú k'eh ehnaá nágoethe gha gots'eh tu chu zhee k'eh nehtáa gendíh gha, káondih énidé megháadé goht'éh mbeé k'et'áq̓ andéh gha.

Godí xágogika k'e gots'eh kii ekúh zhee eghálagenda gháilée énidé káa dúl ndéh ts'eh ahsíi t'ah ats'et'j. Dadhaq̓ ek'éluchó ts'ehk'eh enagít'e gots'eh ndéh ts'eh ahsíi náts'ehtsj̓ gha énidé dene ts'é k'aodhe -ke gots'eh dene ehth'iahtindeé gondáh agedj̓ gha.

AHSÍI ZHÁGÚNDÍH GOTS'EH AHSÍI ZHÁGÚNDÍH GODÍ NÁDÉH

Yudáa Dehcho gáh Satsq̓ Mehchjé gha Ek'éluchó gegée gha énidé káa dúle ahsíi zhágúndíh megothé agondéh, at'áa godí xáagokekah k'e chu, goht'éh mbeé tq̓ gha, godj̓ ahsíi nehtaget'e, gots'eh godí kújé golá ekúh zhee godhaq̓ moshéts'ezheh gots'eh góhtth'éle nehtagendíh k'e chu, ezhíi met'áh dene gots'eh ahsíi zhágúndíh gothé agondéh gha (sah chu gots'et'j gha). Satsq̓ mehchjé ek'éluchó gegée énidé dahxoo megháadé godí ahsíi zhágúndíh k'eá sii megothé agondéh gha sóondi j̓le énidé ndéh k'eh gots'eh golqah satsq̓ mehchjé zhee ch'áogohthi gha chu sóondi.

Ahsíi zhágúndíh ghoghundíh gots'eh ahsíi ndéh k'eh ahsíi zhágúndíh zhee k'ágenehta-ke ededj̓ gha godí ek'éluchó k'éé eghálagenda sii golqah ts'ehk'eh nezu ahsíi tah gogháagenda gha, azhíi chu metah thelá la, godí golqah ndéh zhií dendaa nadéh, godí get'énét'á nadéh, godí chuyah t'oo zhaa thekq̓ chu, gots'eh godí ahsíi zhágúndíh ch'á kádeɔa chu ghoghundíh gha. Godí ahsíi megothé agondéh kii ekúh zhee agét'j gháilée, j̓le énidé godí eghálagenda sii yundáa ts'é agogeléh gha j̓le énidé ahsíi zhágúndíh mets'ehk'eh chu eghálaeda k'et'áq̓ agogeléh gha. Góhdli ndéh ts'é k'aodéh-ke sii amíi kótah gots'ehk'eh dechj̓tah ahsíi ghoghundíh sii gots'é gogendéh gha, káondih énidé ezhíi megháadé dáondih ek'éluchó k'eh eghálagenda zhee ts'é eghálagenda gha. Amíi súgháthq̓ ahsíi gháagenda sii goxee eghálagenda gha.

Godí ahsíi zhágúndíh nazhadéh, gots'eh ek'éluchó k'eh enagít'e énidé, godí eghálagída k'e godagechu gha gots'eh azhq̓ k'éé anagogeléh gha. Dáondih ahsíi nehtaget'e ts'ehk'eh edjht'éh sii ezhíi zhee ghááde ahsíi ghoghundíh gha, ezhíi megháadé ahsíi zhágúndíh dáondih ahsíi ts'é at'j gots'eh azhq̓ amíi káondih ts'ehk'eh eghálagenda gots'ehk'eh goghàoneté gha. Ezhíi satsq̓ mehchjé ek'éluchó k'eh eghálaeda la Ahsíi zhágúndíh ts'ehk'eh eghálagideh-ke gots'eh amíi azhq̓ ek'éluchó k'eh eghálagenda, ezhíi la dáondih Góhdli Ndéh ts'é k'ahodéh-ke nezu ahsíi ts'é eghálagenda gha, nezu ahsíi ghoghundíh, gots'eh mets'ehk'eh chu gondi gondah agedj̓ gha gots'eh ek'éluchó ts'ehk'eh Ahsíi zhágúndíh gots'eh chuqah zhee nadáh dáondih zhee ts'ehk'eh eghálagenda gha edjht'éh ghááde agét'j gha.

CHUᖅ

Chuᖅ godí nadéh jílé énidé met'oo ts'ihst'éhthi, medhaᖅ xáagots'ékkaa, jíle énidé duᖅ medhaᖅ h́t'í'í agodí énidé káa dúlé mets'ehᖅ gúlí agondéh.

Ahsíi chuᖅ megothé agondéh ch'á godí godhéh eghálagida k'e gots'eh ekúh kii ahsíi godhaᖅ at'í le, ekúh zhee sóo eghálagenda gha gots'eh xaye énidé zᖅ ne ᖅghedéhkáᖅ gha. Ahsíi zhágúndíh ts'ehk'eh eghálagidéh-ke gots'eh amíi ndéh k'eh ahsíi zhágundíh ts'ehk'eh eghálagenda síi godí chuᖅ t'oo duᖅ, ek'élucho ts'ehᖅ theᖅ síi nezᖅ geghᖅhndíh gha. Kᖅ'ih chuᖅ t'oo k'ála chuᖅ zhee zhih nadeh gogíᖅ énidé kii zhee ts'ehᖅ aget'í gháilée. Amíi azhᖅ ek'élucho gha k'aogedhe énidé, ahsíi zhágúndíh ts'ehk'eh gogháonetᖅ gha, gots'eh ek'élucho k'eh eghálagenda énidé dúyé chuᖅ goghágededj, dúyé tsjgogedhii gots'eh dúyé chu gokáa nagezéh gháilée

TU GOTS'EH AZHÍI TU TŁ'AA NJᖅ

Yudáa Dehcho gáh Satsᖅ Mehchjé gha Ek'élucho gegée ghá énidé káa dúle deha gáh tu gots'eh godí tu dahzhaa thehtᖅ met'áh tu k'et'áᖅ andéh. Godí deha zhaa njíi gúlí agondéh le ch'á, deha t'áa sóo tu mezhii et'ée gha satsᖅ k'ᖅ nigᖅchu gha, káondíh énidé ezhíi megháádé tu danet'e mezhii nadet'ée gots'eh tue chu danet'e ekúh zhee k'eoᖅ sóondi. Satsᖅ k'ᖅ aetselé sóo ek'élucho mbáa nigjée gha, ezhíi la megháádé tu ehnaᖅ nadet'ée gots'eh godí tu det'ée síi ezhíi gháádé keogj'á gha. Dáondíh tu agj'd'eh síi edjht'éh ghááde sóo aget'í gha. Godí tu tᖅ anat'í gots'eh tthe nádadedhí ᖅgele k'e gots'eh tthedhaa k'e gogehtsᖅ gha énidé, kii zhee ts'ᖅ xᖅne ageléh gháilée.

Godí médhii gohdadéhtle gots'eh ahsíi ᖅnjí t'áᖅ eghálagenda síi, ezhíi chu tu t'ah aondéh le ch'á, amíi, Yudaa Dehcho gáh Satsᖅ Mehchjé gah Ek'élucho gegée síi médhii gohdadéhtle gots'eh azhíi tu t'aa nᖅzhéh síi edjht'éh megháádé zhee ts'ᖅ eghálagenda t'ah aget'í gha, gots'eh godí tthe nádadedhí ᖅgele k'e gots'eh tthedhaa anageᖅ k'é chu edjht'éh meghááde eghálaeda káondíh zhee káa zhagehtí gha. Edí edjht'éh ghááde nezᖅ zhee k'ᖅ k'egogᖅ gha gots'eh megháádé azhíi tu t'aa nᖅzhéh gots'eh ahsíi ᖅnjí t'ah ek'élucho k'eh eghálagenda tu t'ah at'í ch'á geghᖅhndíh gha. Góhdli Ndéh ts'ᖅ k'ahodéh-ke k'endaa tu t'ah gogháagenda gha gots'eh godí tthe nádadedhí ᖅgele síi dahsée azhíi ᖅnjí t'ah aget'í, ahsíi tah andéh ch'á geghᖅhndíh gha.

ŁUE GOTS'ĘH GODÍ ŁUE NADĘMBÉE K'Ē

Yudáa Dehcho gáh Satsó Mehchjé gha Ek'élucho gegée gha énidé káa dúle godí łue nadęmbée k'ę gots'ęh dáondih łue zhangundih megothé agondéh. Túh jle énidé tu ts'ęhꞗ ek'élucho k'ęh eghálagenda síi, káa dúle met'áh tu uzhee at'ł gots'ęh megháádé godí łue k'iojó gots'ęh túh ts'ęh tehtsá shézhęh, godí deyéhtth'ęé nigelę, godí nagezhíh k'ę, jle énidé godí zhanizhęh k'ę, azhꞗ tu k'et'ąą ajáa edé káa dúle megothé agondéh gha. Dáondih chu tu delj jł énidé tu danet'e gúlłi, ezhłi chu káa dúle łue met'áh tsındéh. Satsó k'o la godí tu niłłi gots'ęh megháádé łue ekúh zhee nadeꞗ gha. Deha gots'ęh godí tu dahzhathehtꞗ ts'ęh tu t'áh agęt'ł gha énidé, sée nezu edjht'ęh gháádé agęt'ł gha.

Ek'élucho k'ęh eghálagenda kehogeníhthł gha énidé edł gondł kagjꞗ megháádé dene danet'e łue kagenidhe zhee ts'ęhk'ęh keogihꞗa gha. Edł la megháádé dahsée ek'élucho mets'ęhꞗ łue lꞗ kagenidhe gha, kłi nezu keogishꞗ le, gots'ęh łue dánęht'ęé gúlłi gots'ęh łue ats'łꞗ, ezhłi chu kłi nezu keogedłhsho le. Łue dánęht'ęé mekáa ts'ęnidhe chu zhee ts'ęhk'ęh eghálagenda gha chu. Edł azhłi chu metah thełá la, łue danet'e ats'edidłeh, ezhłi megháádé łue nezu ghꞗghjındih gha, káondih énidé amłi ahsłi káondih ts'ę eghálagenda, ededł gha zhee ts'ęhk'ęh eghálagenda gha. Łue ts'ęhk'ęh eghálagenda gha énidé, ezhłi megháádé amłi gohéh eghálagıdeh-ke gots'ęh amłi ahsłi káondih ts'ęhk'ęh keogındih síi gogháádé agpt'ł gha, amłi chu gotah agęt'ł la Góhdłł Ndéh ts'ę k'ahodéh-ke, Zhaambáa tu gots'ęh łue ts'ęhk'ęh eghálagıdeh-ke gots'ęh gonáa amłi gots'ęhk'ęh agot'ł chu, azhꞗ ełexee eghálagenda.

GOXEE AHSÁA GUJÁA GOTS'ĘH KÍI AHSÍI NEZU EGHÁLAENDA LE

Goxee ahsáa gujáa gots'ęh kłi ahsłi nezu eghálaenda le la, kłi kagondéh móots'edłhshꞗ le, káondih kóo káa dúle menadáh séegots'eléh, kot'łh ne,tu,nihts'ł met'áh ts'ęjł, gots'ęh dene, golꞗah chu megothé agujáa énidé káa dúle mets'ęhꞗ ahsłi k'et'ąą andéh. Ezhłi t'áh kot'łh ahsáa gondéh jle énidé ahsłi met'áh eghálaenda kłi nezu le ezhłi medhéh ts'ę káa dúle séegots'eléh. Kot'łh ahsáa gujáa énidé jꞗ ts'ę dáondih zhee ts'ę eghálagenda ts'ęhk'ęh edjht'ęh megháádé eghálaenda menadáh nigjdháah gha.

Ek'élucho ts'ehts'ł gha énidé satsó mehchjé met'áh eghálaenda, tleh, ahsłi méh tthe nák'ęh, tthe gots'ęh tthedhaa gots'ęh satsó mehchjé met'áh ek'élucho k'ęh eghálagenda nekéh t'áh agęt'ł gha. Azhłi sée goꞗꞗ met'áh nezu agondéh ghállee gots'ęh azhłi chu kłi nezu mets'ęhk'ęh agot'ł ghállee le, azhłi łjłn t'áh eghálagenda nehtadet'ł énidé zꞗh. Dahxoo ahsłi méh tthe nák'ęh, kꞗ, jle énidé ahsłi ehghágele goxee ahsáa gujáa énidé zꞗh.

Edł dáondih edjht'ęh kaet'o la satsó mehchjé t'áh goxee ahsáa gujáa gots'ęh ahsłi nezu eghálaenda le, síi káa ek'élucho t'áh agęt'ł kehogenithe gots'ęh amłi kꞗtah gots'ęh k'ęh dene nezu gendaa káondih gots'ęhk'ęh eghálagıdeh-ke, ededł gha azhꞗ ahsłi gháagenda ꞗt'e.

Ahsłi nehtadet'ł'e gots'ęh ahsáa gujáa énidé Góhdłł Ndéh ts'ę k'ahodéh-ke ahsłi mét'áodéꞗá sáanet'e zhee ts'ęhk'ęh nigjdháah gha, ahsáa gondéh ch'á, gots'ęh ahsáa gujáa énidé ezhłi meghááde ahsłi k'et'ąą ageléh gha.

AZHÍI MEGOHTHÉ AGONDÉH GHA

Góhdli Ndéh ts'é k'ahodéh-ke káa gedí, azhó t'ah satsó mehchjé t'ah dze nahk'eh s'áí hono sóq ek'élucho k'eh ahnáa nagoethe gha, satsó mehchjé aetselé gots'eh satsó mehchjé nechá t'ah ahsíi ehghágele káondih chu t'ah aget'í gha. Yundáa ahsíi gháts'enda gha énidé kii satsó mehchjé met'áh nę zhih gohgedjdéh t'ah aget'í gháilée, káondih kóó káa ahsíi sáanet'e megháadé ndéh gúlii andéh gha. Azhíi ghoh agedí la, xaye ek'élú nıᵗᵗᵗ gots'eh T'eh Gúli ts'eh t'eh k'ó nıᵗᵗᵗ chu, ezhíi t'ah godı ahsíi zhágúndíh s'í káa megohthé agujáa qt'e. Yudáa Dehcho gáh Satsó Mehchjé gha Ek'élucho gegée gha énidé megháadé h'ít'í naodetth'e gha, ahsíi zhágúndíh godí nadéh, dúyé chu dechıtah ts'ehk'eh ahsíi ats'edıde gháilée chu, gots'eh azhíi t'ah ek'élucho k'eh eghálagenda azhó azhíi dechıtah ts'ehk'eh met'áts'enıᵗᵗᵗ sóq megohthé agondéh gha, káondih kóó, edı azhíi danét'e ehlet'ah thelá kii sée megháadé gúlii agondéh gháilée, gots'eh edı ek'élucho k'eh eghálagenda s'íi kii megháadé agondéh gháilée. Ndéh gúlii ande la zhat'áá gokó gots'eh kó tó chu t'ah sóq agondéh gha, ezhíi t'ah sée nezı geghohındíh gha goᵗᵗ, káondih énidé dahsée Góhdli Ndéh ts'é k'ahodéh-ke amıi ek'élucho k'eh eghálagenda s'íi edı ndéh gúlii andeh ts'ehk'eh nezı gegháenda gha sóondı. Yudáa Dehcho gáh Satsó Mehchjé Ek'élucho gegée gha énidé daxoo megháadé kii kótah nezı efexee nats'edéh gháilée gots'eh m'óla chu tó gotah aget'í gha t'ah, dahxoo ezhíi chu kii gogháadé nezı kótah goᵗᵗ gháilée gots'eh amıi chu yundée goxee nezı agojt'e le chu dahxoo edı meghahádé ahsíi t'áá gots'é anadéh gha sóondı, at'áa dáondih dene kehlé goxee nezı eghálagenda le, gots'eh kii azhó dene ehlek'e ch'á kadeᵗᵗ goxee nezı eghálagenda le chu gots'eh káondih énidé megháadé h'ít'í gúlii agondéh gha. Kqt'ih yudáa ek'élucho k'eh eghálagenda kehogenıthe gots'eh kótah chu eghálagenda chu énidé, káa jö ts'é kótah ahsíi tó t'ah degededíh gha, gots'eh megháadé chu nezı dene goghohuhndíh gha chu, gots'eh kágondeh gha énidé Góhdli Ndéh ts'é k'ahodéh-ke daondih ahsíi káondih mets'é eghálat's'enda ts'ehk'eh edıht'éh gehtsı gha goᵗᵗ. Ezhíi la dáondih dene gendaa gots'eh kótah nezı efexee nats'edéh chu, eghálaeda ts'ehk'eh gogháonetę chu gots'eh azhíi t'ah gogháonetę, egháts'enda chu gots'eh kótah megháadé eghálaeda tó chu, kótah chu kúé tó, ahsíi t'áá chu gots'agendi, dene tó eghálaeda ts'ehk'eh gots'agendi gots'eh amıi ndéh chu goxee séegogıla gots'eh azhíi nę k'eh thelá chu efexee met'áh ats'et'ı gha. Azhó ahsíi gháts'enda gha énidé azhíi met'áh nę gúlii ande ts'ehk'eh kii h'ít'í gúlii agondéh gháilée.

KÁA GONDI MELÓH

Yudáa ts'é Dehcho gáh Satsó Mehchíé gha Ek'élucho gegée la gondi azhíi metah theᓃ la, dene gots'eh k'otah chu gots'ehk'eh chu káa gonezú gha, káondih kóó ekúh ek'élucho k'eh eghálagenda kehogenihthe énidé dahxoo megháadé nezú aguht'e gháilée, gots'eh káa ek'éluchu k'eh enagít'e énidé, edí azhíi t'ah dzáa degededih síi nezú ahsíi ghoh guhdíh gha gots'eh Góhdli Ndéh ts'é k'ahodéh-ke k'otah goxee nezú eghálagenda gha. Yudaa Dehcho gáh Satsó mehchíé Ek'élucho gegée gha énidé medzih godí tadéhᓃ, ezhíi godhéh ts'é dáondih goxee nezú agoit'e le, k'endaa sóq kagondíh gha. Azhíi chu gonáa ahsíi megothé agondéh la, t'ue danet'e mek'áa ts'enidhe chu k'endaa geghohihndíh gha. Ahsíi zhágúndíh ts'ehk'eh eghálagídeh-ke gots'eh ahsíi ghohguhndíh ts'eh k'eh eghálagenda, ededj gha daededhąą ts'é ek'élucho k'eh eghálagenda ts'é ahsíi ghohguhndíh, gots'eh sáaededhaa chu ahsíi eghogeda gots'eh medzih goxee gonezú le gots'eh gonáa chu ahsíi zhágúndíh chu nezú le síi geghoda gha. Góhdli Ndéh ts'é k'ahodéh-ke la káa dúle dene ts'ehk'eh goghá k'ahodhe gots'eh dene etth'iahtindeé, gots'eh gonáa amíi gothé agujáa síi káa dúle gots'é gogendéh, azhíi ghoh agedi la dáondih t'ah dagedj ts'ehk'eh azhó go-gondi ełetah nigídhah.

If you would like this information in another official language, call us.

English

Si vous voulez ces informations dans une autre langue officielle, contactez-nous.

French

Kīspin ki nitawih̄tīn ē nīh̄yawih̄k ōma ācimōwin, tipwāsinān.

Cree

Tłıchq̄ yatı k'èè. Dı wegodi newq̄ dè, gots'ō gonede.

Tłıchq̄

ʔerih̄t'is Dēne Sų́nė yatı t'a huts'elkēr xa beyáyatı theʔá ʔat'e, nuwe ts'ēn yóttı.

Chipewyan

Edı gondı dehgháh got'je zhatıé k'ée edat'éh enahddhę nıde naxets'é edahí.

South Slavey

K'áhshó got'jne xədə k'é hederı ʔedjht'é yerııwę nıde dúle.

North Slavey

Jii gwandak izhii ginjik vat'atr'ijáhch'uu zhit yınohthan jı', diıts'at ginohkhii.

Gwich'in

Uvanittuaq ilitchurisukupku Inuvialuktun, ququaqłuta.

Inuvialuktun

Ć^bđ< ǀǀ^{sb}Δ^c ǀǀLJΔ^{rc} Δ^{sb}ǀǀǀǀǀ^cǀǀǀǀǀ^b, ǀǀ^cǀǀ^aǀǀ^c ǀǀ^bǀǀǀǀǀ^{sb}ǀǀǀ^c.

Inuktitut

Hapkua titiqqat pijumagupkit Inuinnaqtun, uvaptinnut hivajarlutit.

Inuinnaqtun

Indigenous Languages:

INF_Communications@gov.nt.ca

French:

867-767-9348

866-561-1664 Toll Free

